

“ЗАРЕЄСТРОВАНО”

Національною комісією
з цінних паперів та фондового
ринку

Рішення № 2152
від «22» грудня 2015 року

Голова Комісії

С.В. Хромасп

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Біржовою радою
ПАТ «Київська міжнародна
фондова біржа»

Протокол № 05
від «27» листопада 2015 року

Голова Біржової ради

О.В. Глазова

ПРАВИЛА

Публічного акціонерного товариства

«Київська міжнародна фондова біржа»

(НОВА РЕДАКЦІЯ)

м. Київ

2015 р.

Зміст

	Стор.
Глава I. Загальні положення. Терміни та визначення	
Розділ 1. Загальні положення	4
Розділ 2. Терміни та визначення	5
Глава II. Члени Біржі. Порядок доступу до біржових торгів	
Розділ 3. Члени Біржі	10
Розділ 4. Доступ до біржових торгів	13
Глава III. Правління Біржі. Порядок допуску, лістингу та делістингу цінних паперів	
Розділ 5. Правління Біржі	15
Розділ 6. Допуск цінних паперів до торгівлі без внесення до біржового реєстру. Лістинг та делістинг	16
Глава IV. Порядок організації та проведення біржових торгів	
Розділ 7. Біржова електронна торговельна система	24
Розділ 8. Загальні положення щодо організації біржових торгів	25
Розділ 9. Торги на ринку заявок	30
Розділ 10. Односторонній аукціон	34
Розділ 11. Розміщення цінних паперів	35
Розділ 12. Порядок продажу в процесі приватизації пакетів акцій акціонерних товариств	38
Розділ 13. Ринок РЕПО	42
Розділ 14. Порядок реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, шляхом їх продажу на аукціоні	45
Розділ 15. Виконання біржових контрактів. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на Біржі	47
Розділ 16. Надзвичайні ситуації	48
Розділ 17. Маркет-мейкери	50
Глава V. Порядок здійснення контролю за дотриманням Правил Біржі. Запобігання укладанню нестандартних біржових контрактів	
Розділ 18. Нагляд та контроль. Запобігання укладанню нестандартних біржових контрактів	51

Глава VI. Порядок запобігання невиконанню біржових контрактів. Санкції за порушення Правил Біржі	
Розділ 19. Запобігання невиконанню біржових контрактів	56
Розділ 20. Санкції за порушення Правил Біржі	56
Глава VII. Порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення. Порядок котирування цінних паперів, оприлюднення біржового курсу	
Розділ 21. Розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення	57
Розділ 22. Котирування цінних паперів, оприлюднення біржового курсу	59
Глава VIII. Порядок розв'язання спорів між Членами Біржі та іншими особами. Форс-мажорні обставини	
Розділ 23. Розв'язання спорів між Членами Біржі та іншими особами. Форс-мажорні обставини	60
Глава IX. Порядок запобігання маніпулюванню цінами під час здійснення операцій з цінними паперами	
Розділ 24. Запобігання маніпулюванню цінами під час здійснення операцій з цінними паперами на Біржі	61
Додатки до Правил Біржі	
Додаток 1. Довіреність на уповноважену особу	66
Додаток 2. Анкета на уповноважену особу	67
Додаток 3. Заява на внесення цінних паперів до біржового списку	68

Глава I. Загальні положення. Терміни та визначення

Розділ 1. Загальні положення

- 1.1. Правила Публічного акціонерного товариства «Київська міжнародна фондова біржа» (далі – Правила) розроблені на підставі Законів України, Положення про функціонування фондових бірж, затвердженого Рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 22.11.2012 р. №1688, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 грудня 2012 р. за №2082/22394 (із змінами) (далі – Положення), інших нормативних актів Державної/Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія), Національного банку України, інших нормативних актів державних органів, установчих документів Публічного акціонерного товариства «Київська міжнародна фондова біржа» (далі - Біржа).
- 1.2. Правилами визначаються терміни та визначення, порядок доступу до біржових торгів, допуску, лістингу та делістингу цінних паперів, організації та проведення біржових торгів, здійснення контролю за дотриманням Правил Біржі, запобігання укладанню нестандартних біржових контрактів, порядок запобігання невиконанню біржових контрактів, санкції за порушення Правил Біржі, порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення, котирування цінних паперів та оприлюднення їх біржового курсу, розв'язання спорів між Членами Біржі та іншими особами, форс-мажорні обставини, порядок запобігання маніпулюванню цінами під час здійснення операцій з цінними паперами.
- 1.3. Правила, а також зміни до них, затверджуються Біржовою радою Біржі та реєструються Комісією. Правила, а також зміни до них є дійсними після їх реєстрації в Комісії згідно з вимогами законодавства України.
- 1.4. Правила є обов'язковими для виконання Біржею, членами Біржі, учасниками біржових торгів, емітентами та іншими особами відповідно до законодавства.

Розділ 2. Терміни та визначення

У цих Правилах терміни використовуються у такому значенні:

Активи учасника торгів – цінні папери та інші фінансові інструменти та грошові кошти, які використовуються учасником торгів для укладання та виконання біржових контрактів (договорів);

База даних – набір файлів, записаних на фізичному носії цифрової інформації, які містять логічно взаємопов'язані дані, призначені для збереження торговельної інформації Біржі;

Біржова електронна торговельна система (БЕТС) – сукупність організаційних, технологічних та технічних засобів, що використовуються Біржею для забезпечення укладання біржових контрактів (договорів) за цінними паперами та іншими фінансовими інструментами;

Біржовий контракт (договір) – договір купівлі-продажу цінних паперів та інших фінансових інструментів, який укладається між учасниками біржових торгів та реєструється Біржею (далі – біржовий контракт);

Біржовий курс цінного папера – розрахункове значення ціни цінного папера (ринкова ціна цінного папера), яке визначається відповідно до порядку визначення біржового курсу цінного папера, встановленого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та оприлюднено відповідно до Положення;

Біржовий реєстр – складова біржового списку, що містить інформацію щодо лістингових цінних паперів;

Біржовий список – документ Біржі, який містить інформацію щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів, які в конкретний момент часу на відповідну дату допущені до торгівлі на Біржі за категорією лістингових цінних паперів або за категорією позалістингових цінних паперів та інших фінансових інструментів;

Біржові торги (торги) – організоване подання учасниками торгів заявок на купівлю-продаж цінних паперів та інших фінансових інструментів з метою укладання на Біржі контрактів щодо цінних паперів та інших фінансових інструментів відповідно до законодавства та Правил Біржі;

Біржовий фондовий індекс – показник, який визначає зведений курс цінних паперів, що котируються на Біржі, та розраховується Біржею з урахуванням вимог, встановлених Положенням;

Блокування активів учасника торгів – дія, здійснена відповідно до вимог законодавства, що призводить до обмеження переходу прав власності на цінні папери та інші фінансові інструменти та/або грошові кошти учасника торгів, з метою використання таких активів для укладання біржових контрактів на Біржі;

Граничний спред котирування – розраховане на певний момент часу у відсотках відношення різниці максимальної ціни безадресної заявки на продаж, при якій сумарний обсяг заявок фінансового інструменту, розрахований наростаючим підсумком у порядку зростання ціни, становить величину, не меншу мінімально допустимого обсягу (далі - МДО) і мінімальної ціни безадресної заявки на купівлю, при якій сумарний обсяг заявок фінансового інструменту, розрахований наростаючим підсумком у порядку зменшення ціни, становить величину, не меншу МДО до мінімальної ціни безадресної заявки на купівлю, при якій сумарний обсяг заявок фінансового інструменту, розрахований наростаючим підсумком у порядку зменшення ціни, становить величину, не меншу МДО;

Грошовий ліміт – розмір коштів учасника біржових торгів, який заблокований для участі в біржових торгах протягом торговельної сесії та/або розмір гарантії, з урахуванням розміру якого учасник біржових торгів має право укласти біржові контракти. Протягом торговельної сесії Грошовий ліміт може змінюватись в залежності від того, купує чи продає цінні папери та інші фінансові інструменти учасник біржових торгів, що відображається в БЕТС;

Дата виконання біржового контракту – день фактичного виконання учасниками торгів зобов'язань за біржовим контрактом;

Двостороннє котирування – сукупність поданих одним учасником біржових торгів однієї або декількох безадресних заявок на купівлю та однієї або декількох безадресних заявок на продаж відповідних фінансових інструментів, яка відповідає вимогам, що пред'являються до граничного спреду двостороннього котирування;

Делістинг – процедура виключення цінних паперів та інших фінансових інструментів з біржового реєстру, якщо вони не відповідають Правилам Біржі, з наступним припиненням їх обігу на Біржі або переведенням в категорію цінних паперів, допущених до обігу без включення до біржового реєстру;

Допуск до торгівлі – сукупність процедур щодо внесення цінних паперів та інших фінансових інструментів до біржового списку;

Доступ до біржових торгів – сукупність процедур по допуску до участі у торгах на Біржі;

Електронний документ – документ, інформація в якому зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов’язкові реквізити документів;

Заявка – подана учасником біржових торгів згідно з цими Правилами пропозиція на купівлю чи продаж цінних паперів або інших фінансових інструментів, яка містить умови, на яких пропонується здійснити укладання біржового контракту; зареєстрована Біржею заявка учасника біржових торгів є пропозицією та згодою цього учасника укласти та виконати біржовий контракт;

Заявка адресна – заявка, яка подана учасником біржових торгів та адресована іншому учаснику біржових торгів;

Заявка анонімна - заявка, умови якої не дозволяють учасникам біржових торгів до моменту укладання біржового контракту ідентифікувати учасника біржових торгів, який виставив таку заявку;

Заявка безадресна – заявка, яка подана учасником біржових торгів та адресована усім учасникам біржових торгів;

Заявник – особа, що є ініціатором допуску цінних паперів та інших фінансових інструментів до торгів на Біржі;

Зупинення торгівлі – процедура, що призводить до заборони протягом певного строку подавати заявки та укладати біржові контракти в усіх або окремих режимах торгів щодо окремих або всіх цінних паперів та інших фінансових інструментів;

Ідентифікатор рахунків – сукупність символів (код), який однозначно ідентифікує номери рахунків, на яких обліковуються цінні папери та інші фінансові інструменти та грошові кошти, що використовуються учасником торгів для укладання та виконання біржових контрактів з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами;

Ініціатор аукціону - особа, що отримала доступ до біржових торгів з метою купівлі/продажу цінних паперів шляхом проведення аукціону та уклала з біржею договір про організацію та проведення аукціону, крім випадків передбачених законодавством;

Інформаційна взаємодія – обмін інформацією між фондовими біржами, яка ними узгоджена за складом, формою та структурою даних,

періодичністю формування та передачі;

Котирування – механізм визначення та/або фіксації на Біржі ринкової ціни емісійного цінного паперу, що перебуває в обігу на Біржі;

Лістинг – сукупність процедур з включення (внесення) цінних паперів та інших фінансових інструментів до біржового реєстру та здійснення контролю за відповідністю цінних паперів і емітента умовам та вимогам, установленим у Правилах Біржі;

Лістингові цінні папери – цінні папери, які пройшли процедуру лістингу на Біржі, внесені до біржового реєстру як такі, що відповідають вимогам відповідного рівня лістингу, згідно з Положенням та цими Правилами;

Логін – унікальне реєстраційне ім'я учасника торгів на Біржі;

Лот – установлена Біржею мінімальна кількість цінних паперів та інших фінансових інструментів, яка може бути продана чи куплена під час торговельної сесії;

Маркет-мейкер – Член Біржі, який згідно з Правилами Біржі зобов'язується підтримувати ліквідність ринку відповідних цінних паперів та інших фінансових інструментів, які допущені до біржових торгів, на підставі відповідного договору з емітентом цінних паперів або з Біржею;

Мінімально допустимий обсяг (МДО) - мінімально допустимий обсяг безадресної(их) заявки (заявок) на купівлю/продаж відповідних фінансових інструментів;

Нестандартний біржовий контракт – контракт, що не відповідає Правилам Біржі;

Нетінг – процедура взаємозаліку зобов'язань за цінними паперами та грошовими коштами;

Односторонній аукціон – режим проведення біржових торгів, який передбачає конкурсний спосіб організації торгівлі, за яким ініціатор аукціону здійснює продаж або купівлю цінних паперів на умовах конкурентних пропозицій інших учасників аукціону;

Операція РЕПО – операція купівлі (продажу) цінних паперів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО;

Позалістингові цінні папери – цінні папери, які допущені до торгівлі на Біржі без проходження процедури лістингу;

Поточна ціна цінного папера – ціна цінного папера, що розраховується як середнє арифметичне зважене цін біржових контрактів, укладених за таким цінним папером за 1 хвилину. При розрахунку поточної ціни цінного папера не враховуються договори РЕПО, біржові контракти, укладені на підставі адресних заявок, а також при первинному розміщенні цінних паперів, на односторонніх аукціонах та при проведенні торгів з продажу акцій, що належать державі;

Правління Біржі – Правління ПАТ «Київська міжнародна фондова біржа»;

Припинення торгівлі – процедура виключення цінного папера або іншого фінансового інструмента із біржового списку;

Регулярні торги – функціонування Біржі на постійно діючій основі кожного торговельного дня протягом календарного року;

Ринкова капіталізація емітента – ринкова вартість акцій емітента, яка визначається Біржею відповідно до вимог, встановлених Комісією, та оприлюднюється на власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі);

Ринок – організаційна форма біржових торгів, яка має технологічні особливості укладання та виконання біржових контрактів;

Ринок заявок – режим торгів, при якому укладання біржових контрактів здійснюється шляхом співставлення заявок учасників торгів в порядку, встановленому в цих Правилах;

Ситуація цінової нестабільності – значне коливання ціни цінного папера, в результаті якого Біржа зупиняє або може зупинити торгівлю;

Торговельна сесія – визначений Біржею період часу торговельного дня, протягом якого на Біржі здійснюється укладання біржових контрактів;

Торговельний день – визначений Біржею період часу, протягом якого здійснюються біржові торги;

Уповноважений представник учасника біржових торгів – уповноважена особа - фізична особа, яка від імені учасника торгів подає заявки та укладає біржові контракти;

Учасник біржових торгів (учасник торгів) – член Біржі, а також у випадках, передбачених законодавством України, інші особи та державні

органи, які згідно з Правилами Біржі отримали право подавати заявки та укладати біржові контракти;

Частка акцій у вільному обігу – частка акцій у випуску у власності міноритарних акціонерів, яка визначається Біржею відповідно до вимог, встановлених Комісією;

Член Біржі – юридична особа, яка має ліцензію на провадження професійної діяльності на фондовому ринку – діяльності з торгівлі цінними паперами і отримала цей статус в порядку, встановленому Біржею;

Центральний контрагент – юридична особа, яка провадить клірингову діяльність, набуває взаємні права та обов'язки сторін правочинів щодо цінних паперів, зобов'язання за якими допущені до клірингу, та стає покупцем для кожного продавця і продавцем для кожного покупця;

Ціна відкриття - значення першої розрахованої поточної ціни протягом торговельного дня;

Ціна закриття - останнє розраховане протягом торговельного дня значення поточної ціни;

Цінні папери – документи встановленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчують грошові або інші майнові права, визначають взаємовідносини емітента цінного папера (особи, яка видала цінних папір) і особи, що має права на цінний папір, та передбачає виконання зобов'язань за такими цінними паперами, а також можливість передачі прав на цінні папери та прав за цінними паперами іншим особам.

В цих Правилах під терміном цінні папери розуміються цінні папери та інші фінансові інструменти.

Всі інші терміни використовуються в цих Правилах відповідно до законодавства України та установчих документів Біржі.

Глава II. Члени Біржі. Порядок доступу до біржових торгів

Розділ 3. Члени Біржі

- 3.1. Членами Біржі можуть бути торговці цінними паперами, які мають ліцензію на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами, а також:
- мають у штаті сертифікованих осіб;

- пройшли процедуру доступу до біржових торгів та взяли на себе зобов'язання виконувати ці Правила;
  - уклали договір з Біржею, яким засвідчується надання доступу до біржових торгів на Біржі.
- 3.2. Члени Біржі мають право брати участь в торгах: виставляти заявки та укладати біржові контракти з цінними паперами.
- 3.3. Члени Біржі зобов'язані протягом всього терміну перебування в якості Члена Біржі:
- виконувати вимоги законодавчих та підзаконних актів, Правил Біржі, умови договору з Біржею;
  - виконувати зобов'язання за укладеними біржовими контрактами з купівлі-продажу цінних паперів у заявленому обсязі, за заявленою ціною та у зазначений строк;
  - надавати документи в обсягах та у терміни згідно вимог цих Правил;
  - дотримуватися норм професійної етики;
  - виконувати вимоги, що встановлені в п.3.1 цих Правил;
  - вести облік операцій відповідно до вимог, встановлених Комісією;
  - забезпечити фінансування витрат по організації торгівлі шляхом своєчасної сплати вартості послуг, що надаються Біржею;
  - виконувати встановлені Комісією вимоги щодо наявності сертифікованих фахівців, в тому числі керівних посадових осіб;
  - інформувати Біржу про виконання грошових розрахунків щодо біржового контракту, укладеного без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати» у випадках, передбачених законодавством, протягом однієї години після виконання грошових розрахунків щодо такого біржового контракту, крім випадків, коли таку інформацію отримує Біржа від особи, що провадить клірингову діяльність відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», або Центрального депозитарію цінних паперів, або Національного банку України.
- 3.4. Члени Біржі на договірних засадах встановлюють плату за свої послуги; здійснюють відкриття рахунків клієнтам, інформування власників рахунків та управління цінними паперами відповідно до нормативних актів Комісії.
- 3.5. Датою отримання статусу Члена Біржі є дата підписання договору, вказаного в п. 3.1 цих Правил, за умови додержання інших вимог згідно цих Правил.
- 3.6. Для ведення обліку Членів Біржі та їх уповноважених осіб Біржа на постійній основі веде переліки Членів Біржі та їх уповноважених осіб. Перелік Членів

Біржі оприлюднюється на власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі) та містить: найменування та ідентифікаційний код за ЄДРПОУ Члена Біржі; місцезнаходження, номер телефону, факсу та e-mail Члена Біржі; номер, дату видачі та строк дії ліцензії торговця цінними паперами; дату набуття статусу Члена Біржі. Перелік формується та ведеться в електронному вигляді. Відомості до переліку вносяться засобами БЕТС та шляхом введення відповідних даних уповноваженими працівниками Біржі.

3.7. Членство у Біржі припиняється у разі:

- припинення юридичної особи;
- анулювання ліцензії на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами, виданої торговцю цінними паперами;
- накладення відповідної дисциплінарної санкції;
- розірвання договору із Біржею про надання доступу до біржових торгів або надання на Біржу листа щодо виключення з Членів Біржі;
- систематичного невиконання п.3.3. цього розділу, з відповідним письмовим попередженням;
- закінчення строку дії всіх ліцензій на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами, виданих торговцю цінними паперами.

3.8. Припинення членства у Біржі не припиняє прав та обов'язків Члена Біржі та/або його клієнтів за укладеними раніше на Біржі біржовими контрактами.

3.9. Членство у Біржі призупиняється у разі:

- невідповідність п. 3.3. цього розділу;
- накладення відповідної дисциплінарної санкції;
- наявності такого, що не набуло чинності і не скасовано рішення Правління Біржі про припинення членства у Біржі;
- зупинення дії отриманої Членом Біржі ліцензії на право провадження діяльності з торгівлі цінними паперами – до поновлення ним ліцензії;
- надання Членом Біржі на Біржу листа щодо призупинення Членства у Біржі.

3.10. Членство у Біржі може бути відновлене – при припиненні обставин, що зумовили призупинення членства. Члена Біржі, членство якого призупинено, може бути виключено з Членів Біржі згідно п. 3.7. цих Правил.

3.11. Призупинення членства у Біржі не припиняє прав та обов'язків Члена Біржі та/або його клієнтів за укладеними раніше на Біржі біржовими контрактами.

3.12. Рішення про припинення, призупинення та відновлення членства у Біржі приймається Правлінням Біржі, а у випадку накладення дисциплінарної санкції – Правлінням Біржі на підставі рішення органу, що застосував таку санкцію. Рішення про припинення, призупинення членства набирає чинності негайно з дня його прийняття.

Розділ 4. Доступ до біржових торгів

4.1. Доступ до біржових торгів може надаватися :

- в торговому режимі з наданням можливості виставляти заявки, укласти біржові контракти;
- в переглядовому режимі, який передбачає виключно можливість спостереження за торгами.

4.2. Доступ в торговому режимі одержують Члени Біржі, що відповідають вимогам, встановленим цими Правилами.

На підставі окремого договору з Біржею, доступ в торговому режимі можуть отримати інші особи (у тому числі державні органи), у випадках передбачених законодавством.

Доступ в переглядовому режимі можуть одержати на договірних засадах інші особи (у тому числі державні органи).

Доступ в переглядовому режимі, без укладання відповідного договору, надається державному представнику Комісії на Біржі.

4.3. Для одержання доступу до біржових торгів у торговому режимі, а також протягом всього терміну роботи у такому режимі, Член Біржі повинен відповідати вимогам, що встановлені у розділі 3 цих Правил.

4.4. Тільки в торговому режимі Члени Біржі можуть виставляти заявки та укласти біржові контракти з цінними паперами.

4.5. Для одержання доступу до біржових торгів у переглядовому режимі, Член Біржі повинен відповідати вимогам, що встановлені у розділі 3 цих Правил.

4.6. Доступ до БЕТС забезпечується шляхом присвоєння учаснику торгів індивідуального логіну користувача і пароля. Зміст логіну та паролю є конфіденційними і не можуть бути передані третім особам.

4.7. Допущені до БЕТС учасники торгів відповідають за безпеку індивідуального логіну, паролю та програмного забезпечення відповідно до умов договору з Біржею та цих Правил.

- 4.8. Допущені до біржових торгів учасники торгів несуть відповідальність за заявки та біржові контракти, що були введені чи укладені на Біржі від їх імені, відповідно до вимог цих Правил.
- 4.9. Кожен учасник біржових торгів, для отримання доступу до біржових торгів у торговому режимі, повинен призначити уповноважених осіб, відповідальних за введення інформації та укладання біржових контрактів з цінними паперами на Біржі (далі – уповноважена особа).
- 4.10. Тільки уповноважені особи можуть вводити заявки та укладати біржові контракти з цінними паперами на Біржі. Реєстрація уповноважених осіб Біржею здійснюється шляхом внесення відомостей про них до переліку уповноважених представників учасників біржових торгів. Перелік містить: прізвище, ім'я, по-батькові представника; найменування учасника біржових торгів, якого він представляє; найменування та дату видачі документа, на підставі якого представнику надано право укладати біржові контракти; строк повноважень представника, який не може перевищувати строку дії сертифіката фахівця з торгівлі цінними паперами, отриманого в установленому законодавством порядку. Перелік формується та ведеться в електронному вигляді. Відомості до переліку вносяться засобами БЕТС шляхом введення відповідних даних уповноваженими працівниками Біржі.
- 4.11. Уповноважені особи повинні бути сертифіковані згідно з вимогами, встановленими Комісією.
- 4.12. На Членів Біржі можуть бути накладені дисциплінарні стягнення за допущення випадків введення на Біржі заявок або укладання біржових контрактів від імені вищезазначених Членів Біржі особами, які не є уповноваженими особами.
- 4.13. Для отримання доступу до біржових торгів уповноваженої особи, учасник біржових торгів повинен надати наступні документи:
- Довіреність (Додаток 1);
  - Анкету (Додаток 2);
  - Заяву на отримання доступу до біржових торгів;
  - копію трудової книжки або довідку з місця роботи про те, що особа є працівником учасника торгів;
  - копію сертифіката Комісії встановленої форми.

- 4.14. Уповноважені особи повинні повідомляти Біржу про всі зміни в документах що визначаються п. 4.13.
- 4.15. Доступ до біржових торгів може бути обмежений, призупинений чи припинений при наявності однієї чи декількох з нижчеперелічених підстав:
- за заявою учасника біржових торгів;
  - за заявою самої особи, що одержала доступ;
  - накладання дисциплінарних санкцій;
  - припинення членства у Біржі;
  - призупинення членства у Біржі;
  - невиконання зобов'язань особи за договором з Біржею;
  - невідповідності учасника біржових торгів вимогам розділів 3, 4 цих Правил;
  - в інших випадках, передбачених цими Правилами.

Глава III. Правління Біржі. Порядок допуску, лістингу та делістингу цінних паперів

Розділ 5. Правління Біржі

- 5.1. Правління є виконавчим колегіальним органом Біржі, який здійснює управління її поточною діяльністю, організовує виконання рішень Загальних зборів акціонерів, Біржової ради та організовує формування необхідних для статутної діяльності Біржі фондів, несе відповідальність за ефективність роботи Біржі згідно з принципами та порядком, встановленими Статутом Біржі, рішеннями Загальних зборів акціонерів, Біржової ради Біржі та цими Правилами.
- 5.2. У своїй діяльності Правління керується законодавством, Статутом Біржі, Положенням про Правління Біржі, іншими внутрішніми нормативними актами та рішеннями, прийнятими Загальними зборами акціонерів та Біржовою радою Біржі.
- 5.3. Відповідно до цих Правил на Правління Біржі покладаються наступні функції:
- складання біржового реєстру та біржового списку;
  - визначення критеріїв цінової нестабільності;
  - затвердження розрахунку біржового фондового індексу;
  - складання Котирувальних листів з відображенням в них цін на цінні папери, що знаходяться в біржовому списку. Правління Біржі має право вимагати

інформацію про конкретних контрагентів біржового контракту, яка є комерційною таємницею, лише в тих випадках, коли існує ситуація маніпулювання ринком, зловживання монопольним становищем на ринку і т.ін. Котирувальні листи складаються з інформації про заявки та інші відомості, що є в розпорядженні Правління Біржі;

- анулювання біржових контрактів та прийняття рішень про виключення цінних паперів з біржового списку;
- накладення санкцій за порушення цих Правил;
- встановлення розміру (%) граничної зміни цін;
- призначення ведучого торгів (ліцитатора);
- встановлення кроку зміни ціни;
- визначення лоту цінного паперу;
- допуск та не допуск до торгів на Біржі та відсторонення від торгів на Біржі учасників торгів;
- припинення (зупинення) допуску до торгів учасників торгів у випадку порушення вимог цих Правил;
- здійснення скасування виставлених заявок, інформації про укладені біржові контракти, які призвели до виникнення ситуації цінової нестабільності (значного відхилення цін на цінні папери);
- здійснення скасування біржових контрактів у випадках, передбачених цими Правилами;
- встановлення порядку та умов відвідування Біржі;
- інші функції, що обумовлені цими Правилами.

5.4. Засідання Правління Біржі є правомочними, якщо у ньому беруть участь не менш половини Членів Правління Біржі. Рішення приймаються простою більшістю голосів присутніх на засіданні членів Правління, кожному з яких належить один голос. У разі рівної кількості голосів, голос Голови Правління або виконуючого обов'язки Голови Правління Біржі є вирішальним.

5.5. Рішення Правління Біржі оформлюється протоколом, який підписує Голова Правління або виконуючий обов'язки Голови Правління.

Розділ 6. Допуск цінних паперів до торгівлі без внесення до біржового реєстру. Лістинг та делістинг

- 6.1. Допуск цінних паперів до торгівлі на Біржі здійснюється шляхом їх внесення до біржового списку, крім випадків, передбачених законодавством.
- 6.2. Біржовий список складається з біржового реєстру та списку позалістингових цінних паперів.
- 6.3. Біржа оприлюднює біржовий список на власному веб-сайті (у цілодобовому режимі).
- 6.4. До біржового реєстру до відповідного рівня лістингу вносяться цінні папери, що пройшли процедуру лістингу. Біржовий реєстр складається з першого рівня лістингу та другого рівня лістингу. Цінний папір одного випуску одного емітента може перебувати лише в одному рівні лістингу або відноситись до позалістингових цінних паперів.
- 6.5. Внесення та перебування цінних паперів до першого рівня лістингу або другого рівня лістингу здійснюється при дотриманні умов, визначених цим розділом, а також відповідно вимогам Положення.
- 6.6. Внесення та перебування цінних паперів іноземних емітентів (за винятком міжнародної фінансової організації) до першого рівня лістингу або другого рівня лістингу здійснюється при дотриманні умов, визначених цим розділом, а також відповідно вимогам Положення.
- 6.7. Біржа може створити сегмент, до якого вносить позалістингові акції нових інвестиційно привабливих компаній з метою розвитку середнього бізнесу в Україні. Внесення та перебування акцій здійснюється при дотриманні умов, визначених цим розділом, а також відповідно вимогам Положення.
- 6.8. Біржа може вносити державні облігації України до біржового реєстру без проходження лістингових процедур.

Біржа може вносити облігації міжнародної фінансової організації до біржового реєстру без проходження лістингових процедур на підставі укладеного договору між Біржею та такою міжнародною фінансовою організацією.

Біржа може вносити цінний папір емітента (на підставі укладеного договору між Біржею та емітентом) до другого рівня лістингу без проходження лістингових процедур у разі, якщо цінний папір материнської компанії емітента або самого емітента знаходиться в основному лістингу члена Світової федерації бірж.

Біржа може вносити облігації підприємств до першого рівня лістингу без

проходження лістингових процедур, якщо акції емітента таких облігацій знаходяться в першому рівні лістингу.

6.9. Біржа з іноземним емітентом, цінні папери якого можуть бути допущені до обігу на території України, укладає договір, основними умовами якого є:

- зобов'язання іноземного емітента на веб-сайті Біржі оперативно розкривати інформацію в тому обсягу, що і на іноземній біржі, на якій цінні папери такого цього емітента допущені до обігу (зазначена інформація повинна бути оприлюднена українською мовою у десятиденний строк з дня оприлюднення на іноземній біржі);
- можливість доручення іноземним емітентом Біржі оприлюднювати на власному веб-сайті інформацію, розкрити іноземним емітентом на іноземній біржі, з перекладом на українську мову;
- санкції за нерозкриття інформації іноземним емітентом на веб-сайті Біржі (якщо договором між Біржею та іноземним емітентом передбачено зобов'язання іноземного емітента розкривати інформацію самостійно).

6.10. У разі нерозкриття іноземним емітентом інформації на веб-сайті Біржі (якщо договором між Біржею та іноземним емітентом передбачено зобов'язання іноземного емітента розкривати інформацію самостійно) Біржа:

- інформує про такий факт іноземну біржу, на якій цінні папери іноземного емітента допущені до торгівлі, та державний регулятор такої іноземної біржі;
- у двадцятиденний строк з дня оприлюднення інформації на іноземній фондовій біржі, на якій іноземний емітент розміщує основний випуск цінних паперів, забезпечує розміщення такої інформації українською мовою на власному веб-сайті.

6.11. У разі нерозкриття іноземним емітентом інформації на веб-сайті Біржі протягом 3 місяців з дня останнього розкриття інформації на Біржі (якщо договором між Біржею та іноземним емітентом передбачено зобов'язання іноземного емітента розкривати інформацію самостійно) Біржа здійснює делістинг цінного папера іноземного емітента.

6.12. Припинення торгівлі цінним папером іноземного емітента здійснюється Біржею у разі невідповідності іноземного емітента та його цінних паперів вимогам Положення та цим Правилам.

6.13. Розподіл цінних паперів між відповідними рівнями лістингу здійснюється за параметрами ліквідності, показниками фінансово-господарської діяльності, рівнем корпоративного управління та іншими вимогами щодо цінних

паперів та їх емітентів, встановлених чинним законодавством.

- 6.14. До торгів на Біржі допускаються цінні папери, що перебувають в обігу, а також в процесі розміщення, відповідно до законодавства.
- 6.15. Для допуску (лістингу) цінних паперів, а також протягом всього терміну знаходження цінних паперів в біржовому реєстрі, цінні папери та їх емітенти повинні відповідати вимогам чинного законодавства.
- 6.16. Унесення цінних паперів до біржового реєстру здійснюється лише за ініціативи емітента цих цінних паперів.

Емітент надає Біржі інформацію, необхідну для унесення та перебування цінних паперів у біржовому реєстрі.

Допуск до торгівлі без внесення до біржового реєстру може здійснюватися за ініціативою емітента, Члена Біржі, Біржі, компанії з управління активами (щодо цінних паперів інститутів спільного інвестування, які знаходяться в управлінні компанії з управління активами), іншої особи, у тому числі державного органу, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством.

Допуск цінних паперів, що перебувають в обігу, до торгівлі без внесення до біржового реєстру здійснюється за умови виконання таких вимог:

- подання заявником Заяви (Додаток 3);
- існування емітента не менше одного місяця;
- реєстрація цінних паперів відбулась відповідно до законодавства.

Внесення цінних паперів, що перебувають в процесі розміщення, до біржового списку без їх внесення до біржового реєстру здійснюється за умови виконання таких вимог:

- подання заявником Заяви (Додаток 3);
- надання заявником завіреної копії проспекту емісії цінних паперів;
- надання заявником завіреної копії тимчасового свідоцтва про реєстрацію випуску цінних паперів;
- надання заявником завіреної копії виписки з реєстру кодів цінних паперів;
- надання копії договору заявника з емітентом про обслуговування розміщення та обігу цінних паперів (для заявника, який не є емітентом);
- укладення заявником договору з Біржею.

Допуск цінних паперів до торгівлі здійснюється на підставі рішення Правління Біржі.

За бажанням заявника можуть бути подані відомості щодо ділової активності, виробництва, інвестиційних програм та планів, корпоративного управління.

- 6.17. За достовірність інформації, яка міститься в документах, наданих заявником, останній несе відповідальність згідно чинного законодавства.
- 6.18. Емітент цінних паперів, який виступає заявником для внесення цінних паперів до біржового реєстру, крім інших обов'язків, зобов'язаний розкривати перед фондовою Біржею:
- особливу інформацію емітента;
  - інформацію про фінансові показники діяльності емітента;
  - події, що можуть суттєво вплинути на ціну цінних паперів емітента.
- Емітент також повинен повідомляти Біржу про дату, час та місце оприлюднення інформації, що відноситься до інсайдерської відповідно до законодавства України.
- 6.19. Процедура розгляду заяви та документів передбачає здійснення Біржею таких дій:
- проведення перевірки відповідності цінного паперу встановленим у цьому розділі вимогам;
  - отримання на вимогу Біржі від заявника додаткової інформації, що є необхідною для прийняття рішення про внесення цінного паперу до біржового списку;
  - інформування заявника про прийняте рішення із зазначенням, у разі прийняття рішення щодо відмови у внесенні цінного паперу до біржового списку, підстав такого рішення.
- 6.20. Рішення про внесення або відмову у внесенні цінних паперів до першого рівня лістингу приймається Правлінням Біржі не пізніше 10 робочих днів з моменту отримання від заявника заяви та усіх необхідних документів.
- 6.21. Рішення про внесення або відмову у внесенні цінних паперів до другого рівня лістингу або до позалістингових цінних паперів приймається Правлінням Біржі не пізніше 5 робочих днів з моменту отримання від заявника заяви та усіх необхідних документів.
- 6.22. Біржа повідомляє емітента про прийняте рішення щодо лістингу, зміни рівня лістингу та делістингу його цінних паперів не пізніше наступного робочого дня з дати прийняття рішення та оприлюднює таке рішення на власному веб-сайті.

Біржа повідомляє заявника про внесення або виключення цінних паперів з позалістингових шляхом оприлюднення відповідної інформації на власному веб-сайті.

6.23. Підставами для прийняття рішення про відмову у внесенні цінного паперу до біржового списку можуть бути:

- невідповідність емітента та цінного паперу вимогам, встановленим цими Правилами для внесення цінних паперів до біржового списку;
- невиконання заявником вимог, встановлених цими Правилами;
- недостовірність даних у документах, наданих заявником для внесення цінних паперів до біржового списку.

Не допускається внесення та перебування у біржовому списку цінних паперів, емітенти яких визнані банкрутом, включені до переліку емітентів, що мають ознаки фіктивності, або щодо яких застосовується ліквідаційна процедура, крім цінних паперів, які пропонуються до продажу в процесі приватизації та на виконання судових рішень щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення.

6.24. Рішення про відмову у внесенні цінного паперу до біржового списку може бути оскаржене протягом 3 робочих днів після його одержання заявником, для чого заявник має надати мотивовану письмову заяву до Правління Біржі.

6.25. Рішення про внесення цінного паперу до біржового списку набуває чинності з дати його прийняття Правлінням Біржі.

6.26. За наявності рішення про внесення цінних паперів до біржового реєстру, заявник зобов'язаний дотримуватись вимог, встановлених цими Правилами.

6.27. За наявності рішення про внесення цінних паперів до біржового списку, Біржею здійснюється:

- внесення відповідних змін до біржового списку;
- повідомлення заявника про внесення цінних паперів відповідно п.6.19;
- оприлюднення інформації на веб-сайті Біржі.

Біржовий список цінних паперів оприлюднюється Біржею через веб-сайт.

6.28. Цінні папери можуть бути за рішенням Правління Біржі переведені з першого рівня лістингу до другого рівня лістингу у випадку, якщо вони не

відповідають вимогам, встановленим для першого рівня лістингу і відповідають вимогам, встановленим для другого рівня лістингу.

Цінні папери можуть бути, за рішенням Правління Біржі, переведені з другого рівня лістингу до першого рівня лістингу у випадку, якщо вони відповідають вимогам, встановленим для першого рівня лістингу.

Цінні папери можуть бути, за рішенням Правління Біржі, переведені з позалістингових цінних паперів до другого рівня лістингу у випадку, якщо вони відповідають вимогам, встановленим для другого рівня лістингу.

Рішення щодо переведення цінних паперів з першого рівня лістингу в другий (у разі їх відповідності вимогам другого рівня лістингу) або щодо делістингу приймається Біржею на підставі даних, оприлюднених у звітності емітента (особи, яка надає забезпечення виконання зобов'язань за випуском), та/або не пізніше трьох торговельних днів з дня виявлення невідповідності цих цінних паперів лістинговим вимогам відповідного рівня лістингу.

- 6.29. Контроль за дотриманням емітентами та учасниками торгів вимог лістингу має на меті підтвердження відповідності цінних паперів та їх емітентів, що є внесеними до біржового реєстру, вимогам законодавства України та цих Правил.
- 6.30. Контроль за виконанням вимог щодо емітента, які встановлені цим розділом, здійснюється на підставі інформації, що розкривається емітентом згідно з чинним законодавством України, відомостей, що надаються заявником згідно з вимогами цього розділу Правил.
- 6.31. У випадку отримання інформації про здійснення емітентом, цінні папери якого внесені до біржового реєстру, дій, які призводять до змін хоча б одного з основних параметрів даного цінного паперу або порушення прав власників цінних паперів, порушення вимог чинного законодавства України стосовно умов випуску та обігу, Біржа може:
- вирішувати питання про можливість та необхідність тимчасового зупинення торгів з цінними паперами, у яких змінюються параметри та/або по відношенню до яких було допущене порушення;
  - звертатись за одержанням роз'яснень безпосередньо до емітента та/або за одержанням інформації до уповноважених державних органів та інших осіб;
  - надсилати письмове повідомлення емітенту про те, що наслідком його дій може стати порушення прав власників цінних паперів емітента;
  - за наявністю передбачених цими Правилами підстав здійснювати

виключення цінних паперів із біржового реєстру.

6.32. Відомості про зупинення торгів цінними паперами оприлюднюються Біржею на її веб-сайті, у строк, відповідно до нормативних актів Комісії.

6.33. Припинення торгівлі цінними паперами здійснюється Біржею не пізніше трьох торговельних днів з дня виявлення таких підстав:

- припинення емітента, про що інформація оприлюднена у порядку, встановленому законодавством;
- невідповідності емітента та його цінних паперів вимогам Положення;
- невідповідності вимогам Правил Біржі, що визначають умови перебування у біржовому списку як позалістингових цінних паперів;
- включення емітента до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності;
- прийняття Комісією рішення про анулювання випуску;
- визнання емісії недобросовісною;
- зупинення, припинення Комісією обігу та укладання біржових контрактів за цінними паперами емітента;
- закінчення строку обігу цінних паперів;
- за заявою емітента (для лістингових цінних паперів), з урахуванням порядку лістингу та делістингу;
- застосування до емітента ліквідаційної процедури, про що інформація оприлюднена у порядку, встановленому законодавством, крім цінних паперів емітентів, що пропонуються до продажу на Біржі у процесі приватизації;
- у зв'язку із закінченням терміну перебування цінних паперів у біржовому списку.

6.34. Підставами для розгляду питання про делістинг цінних паперів можуть бути:

- порушення емітентом вимог чинного законодавства України та нормативних актів Комісії;
- заява, що була надана емітентом даного цінного паперу, яка б містила причину необхідності виключення цінного паперу із біржового реєстру;
- порушення Правил Біржі.

- 6.35. До підстав, що призводять до обов'язкового делістингу цінних паперів відносяться:
- ліквідація емітента;
  - прийняття регулюючим органом рішення про визнання випуску таким, що не відбувся;
  - закінчення терміну обігу цінних паперів.
- 6.36. Рішення про делістинг цінних паперів приймається Правлінням Біржі.
- 6.37. Рішення про делістинг цінних паперів набуває чинності з дати його прийняття, якщо інше не встановлене таким рішенням.
- 6.38. Рішення про делістинг цінних паперів може бути оскаржене емітентом у разі подання письмової заяви до Правління Біржі протягом п'яти робочих днів після отримання відповідного рішення.
- 6.39. У випадку прийняття рішення про виключення цінних паперів із біржового списку, Біржею здійснюється:
- внесення змін до біржового списку;
  - оприлюднення інформації на веб-сайті Біржі, у строк, відповідно до нормативних актів Комісії.
- 6.40. Біржовий список, що ведеться Біржею містить: найменування та код за ЄДРПОУ емітента; міжнародний ідентифікаційний номер (у разі, коли його наявність передбачена законодавством), реєстраційний код Єдиного державного реєстру інститутів спільного інвестування для цінних паперів інститутів спільного інвестування, вид цінного папера; номінальну вартість; кількість цінних паперів відповідного виду в обігу; кількість цінних паперів у випуску (для облігацій); дані щодо державної реєстрації випуску цінного папера (у разі, якщо державна реєстрація випуску передбачена законодавством) інші показники, необхідні для ідентифікації цінного папера; рівень лістингу; дату внесення (виключення) цінного папера до (з) біржового списку.

Глава IV. Порядок організації та проведення біржових торгів

Розділ 7. Біржова електронна торговельна система

- 7.1. Біржа використовує біржову електронну торговельну систему.

7.2. Біржа забезпечує:

- надійне функціонування електронної торговельної системи;
- надання необхідної для користувачів інформації в зручному для сприйняття вигляді, обслуговування запитів користувачів.

Біржова електронна торговельна система, яка використовується Біржею для організації та проведення торгів, відповідає вимогам, встановленим Комісією.

Програмне забезпечення Біржі відповідає вимогам, встановленим Комісією.

7.3. БЕТС забезпечує:

- приймання, обробку та передачу від учасників біржових торгів заявок на купівлю-продаж допущених до торгівлі цінних паперів, фіксацію укладених біржових контрактів;
- підготовку та передачу інформації, необхідної для виконання біржових контрактів;
- захист інформації (у тому числі на електронних носіях), що стосується укладання та виконання біржових контрактів, від втрати або несанкціонованого доступу. Захист відповідає вимогам законодавства про електронний документообіг та забезпечує неможливість витоку, знищення та блокування інформації, порушення цілісності та режиму доступу до інформації;
- обмін інформацією шляхом створення, відправлення, передавання, одержання, зберігання, оброблення, використання та знищення документів в електронному вигляді;
- формування та підтримку баз даних про хід та результати біржових торгів з фіксацією часу подання учасниками біржових торгів заявок та укладання біржових контрактів;
- можливість укладання біржових контрактів у вигляді документа на папері або електронного документа з можливістю відтворення документа у паперовому вигляді, оригінали яких зберігаються на Біржі.

7.4. Використання БЕТС здійснюється шляхом встановлення та функціонування відповідних програмно-технічних засобів на комп'ютерному обладнанні Біржі та учасників торгів для забезпечення укладання та виконання біржових контрактів за цінними паперами.

Доступ учасників біржових торгів до користування цією системою

здійснюється шляхом установки відповідних програмно-технічних засобів, введення логіну та пароллю, наданих учасникам Біржею.

Розділ 8. Загальні положення щодо організації біржових торгів

8.1. Організація та проведення біржових торгів на первинному ринку.

Первинний ринок цінних паперів – сукупність правовідносин, пов’язаних з розміщенням цінних паперів.

Проведення торгів та укладання біржових контрактів на первинному ринку з цінними паперами на Біржі здійснюється відповідно до розділу 11 цих Правил.

8.2. Організація та проведення біржових торгів на вторинному ринку.

Проведення торгів та укладання біржових контрактів на ринку Заявок з цінними паперами на Біржі здійснюється відповідно до розділу 9 цих Правил.

Проведення односторонніх аукціонів та укладання біржових контрактів з цінними паперами на Біржі здійснюється відповідно до розділу 10 цих Правил.

Продаж пакетів акцій акціонерних товариств в процесі приватизації, за участю Фонду державного майна України, здійснюється відповідно до розділу 12 Правил.

Проведення торгів та укладання біржових контрактів на ринку РЕПО з цінними паперами на Біржі здійснюється відповідно до розділу 13 цих Правил.

Порядок реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, здійснюється відповідно до розділу 14 цих Правил.

8.3. На Біржі дозволяється укладання всіх видів біржових контрактів, які не суперечать чинному законодавству, в тому числі операцій РЕПО, розміщення та викуп цінних паперів. При укладанні та виконанні біржових контрактів з цінними паперами на Біржі, учасники торгів мають дотримуватися вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

8.4. На Біржі можуть укладатися біржові контракти з використанням електронного підпису та за участю центрального контрагента, відповідно до законодавства.

- 8.5. Біржовий контракт не може укладатися за заявками, які подає один учасник біржових торгів, за винятком випадків, передбачених Положенням.
- 8.6. Цінні папери, придбані учасником біржових торгів протягом торговельної сесії, можуть бути продані протягом тієї ж торговельної сесії.
- 8.7. Біржові контракти повинні бути виконані шляхом проведення розрахунків відповідно до законодавства.
- 8.8. Для укладення біржових контрактів щодо цінних паперів на пред'явника, випуск яких здійснено в документарній формі, цінні папери мають бути знеруховлені в Центральній депозитарії цінних паперів або Національному банку України відповідно до компетенції, встановленої Законом України «Про депозитарну систему України», крім випадків, передбачених законодавством.
- 8.9. Торги на Біржі можуть проводитися:
- з попереднім резервуванням активів;
  - без попереднього резервування активів.
- 8.10. Виконання учасниками торгів зобов'язань по біржових контрактах, що були укладені на Біржі, здійснюється відповідно до умов біржових контрактів на типових умовах щодо здійснення розрахунків, встановлених цими Правилами.
- 8.11. Торговельний день не може починатися пізніше 10-00 години і закінчуватись раніше 16.00 години за київським часом. Протягом торговельного дня може відбуватись кілька торговельних сесій.

Біржа за погодженням з державним представником на Біржі своїм рішенням в окремих випадках може встановлювати інші межі конкретного торговельного дня.

- 8.12. Біржові торги можуть проводитися за участю державних органів, у випадках, коли це не суперечить чинному законодавству.
- 8.13. Оформлення та облік документів, які використовуються при укладанні та виконанні біржових контрактів здійснюється відповідно до законодавства.

Складання, оформлення та облік документів може здійснюватися за допомогою технічних засобів, зокрема БЕТС. Біржею та учасниками торгів можуть використовуватися документи в електронному вигляді, відтворення підпису за допомогою засобів механічного або іншого копіювання,

електронного підпису або іншого аналога власноручного підпису, відповідно до законодавства України.

На Біржі можуть застосовуватися стандартні форми документів.

Склад документів, що використовується при взаємодії Біржі із особою, що здійснює кліринг, встановлюється, із додержанням вимог законодавства, договорами Біржі з такою особою.

Облік документів на Біржі може здійснюватися шляхом їх нумерації, групування та ведення переліків та реєстрів, згідно вимог чинного законодавства.

Біржа здійснює зберігання паперових та/або в електронному вигляді документів щодо укладення і виконання біржових контрактів в депозитарній системі відповідно до законодавства.

- 8.14. Біржа здійснює розрахунок поточних цін під час торговельної сесії не рідше ніж один раз на хвилину. Перший розрахунок поточної ціни (ціни відкриття) здійснюється через десять хвилин від початку торговельної сесії. У разі зупинення торгів цінним папером розрахунок поточної ціни такого цінного папера не здійснюється протягом терміну зупинення біржових торгів за таким цінним папером.

У разі відсутності протягом розрахункового періоду біржових контрактів, які враховуються при розрахунку поточної ціни цінного папера, поточна ціна цінного папера визначається з урахуванням безадресних заявок, на підставі яких можуть бути укладені такі біржові контракти, таким чином:

якщо краща ціна, вказана в безадресній заявці на купівлю цінного папера, вища за останнє розраховане на підставі біржових контрактів значення поточної ціни відповідного цінного папера, то поточна ціна цінного папера вважається рівною кращій ціні, вказаній в безадресній заявці на купівлю відповідного цінного папера;

в іншому випадку, якщо краща ціна, вказана в безадресній заявці на продаж цінного папера, нижча за останнє розраховане на підставі біржових контрактів значення поточної ціни відповідного цінного папера, то поточна ціна цінного папера вважається рівною кращій ціні, вказаній у безадресній заявці на продаж відповідного цінного папера;

в інших випадках поточна ціна цінного папера вважається рівною останній розрахованій на підставі біржових контрактів поточній ціні цього цінного папера.

8.15. Біржа може зупинити торги позалістинговим цінним папером у режимах торгів, що беруть участь у формуванні поточної ціни такого цінного папера, залежно від ступеня зміни поточної ціни.

Біржа встановлює граничні значення зміни поточної ціни у бік збільшення або зменшення у розмірі 50% від останньої ціни закриття торговельного дня позалістингового цінного папера та час зупинення торгів таким цінним папером у разі перевищення встановлених граничних значень.

8.16. Біржа розраховує біржовий фондовий індекс, який обов'язково оприлюднює на власному веб-сайті.

8.17. Біржовий фондовий індекс визначається кожного торговельного дня.

8.18. До переліку цінних паперів, що використовуються для розрахунку біржового фондового індексу, входять цінні папери, що знаходяться у біржовому списку Біржі.

8.19. При здійсненні маржинальних операцій, цінні папери, які виступають як забезпечення цих операцій, повинні відповідати наступним критеріям ліквідності:

- обсяг торгівлі цінним папером становить не менше 100 000 грн. в місяць;
- кількість укладених та виконаних біржових контрактів за таким цінним папером становить не менше 10 біржових контрактів в місяць;
- кількість учасників торгів, що уклали біржові контракти за таким цінним папером становить не менше 3 учасників торгів в місяць;
- кількість торговельних днів, у які уклались більше 10 біржових контрактів за таким цінним папером становить не менше 1 торговельного дня в місяць;
- кількість торговельних днів, у які подавалися заявки на покупку таких цінних паперів становить не менше 3 торговельних днів у місяць;
- кількість торговельних днів, у які подавалися заявки на продаж таких цінних паперів становить не менше 3 торговельних днів у місяць.

8.20. Учасник торгів має право використовувати електронний підпис при поданні заявок та укладанні біржових контрактів.

8.21. За рішенням Правління Біржі може бути запроваджено укладання біржових контрактів за участю центрального контрагента відповідно до законодавства.

8.21.1. Подання учасником торгів заявки означає, що учасник торгів подав, а Центральний контрагент отримав пропозицію на укладення біржового контракту відповідно до цих Правил.

- 8.21.2. При співпадинні істотних умов заявки учасника торгів на продаж цінних паперів із істотними умовами заявки учасника торгів на купівлю цінних паперів (які зареєстровані Біржею), центральний контрагент зобов'язаний прийняти відповідні пропозиції.
- 8.22. Центральний контрагент укладає біржові контракти з учасниками торгів відповідно до законодавства.
- 8.23. За біржовими контрактами, за участю центрального контрагента, який набув взаємні права та обов'язки сторін, зобов'язання центрального контрагента припиняються в повному обсязі в разі невиконання стороною (сторонами) таких біржових контрактів своїх зобов'язань перед центральним контрагентом. При цьому центральний контрагент не несе будь-якої відповідальності, передбаченої правочинами щодо цінних паперів, правилами Біржі та законодавством.
- 8.24. Зупинення та припинення торгівлі цінними паперами здійснюється у випадках, передбачених чинним законодавством та цими Правилами.
- Зупинення, припинення та поновлення торгівлі здійснюється за рішенням Правління Біржі.
- Інформація про такі рішення оприлюднюється у відповідності до чинного законодавства та цих Правил.
- 8.25. За рішенням уповноважених державних органів торгівля призупиняється та/або припиняється Правління Біржі в порядку виконання таких рішень.

Розділ 9. Торги на ринку заявок

- 9.1. Торги на ринку заявок проходять з використанням БЕТС.
- 9.2. В торгах на ринку заявок можуть брати участь всі учасники торгів, за виключенням учасників, доступ яких до торгів призупинено або припинено відповідно до цих Правил.
- 9.3. При виставленні заявки, учасник торгів зобов'язаний визначати умови заявки за способом визначення ціни:
- лімітна заявка – заявка, яка виконується по вказаній у ній або по кращій за неї ціні;
  - ринкова заявка – заявка, яка виконується по найкращій в момент її виставлення на ринок ціні.

за адресацією:

- адресна заявка – заявка, яка подана учасником біржових торгів та адресована іншому учаснику біржових торгів;
- безадресна заявка – заявка, яка подана учасником біржових торгів та адресована усім учасникам біржових торгів.

за типом виконання:

- виконуються лише в повному обсязі щодо вказаної у ній кількості цінних паперів або не виконуються взагалі;
- виконуються частково (в меншому обсязі, ніж зазначено в заявці).

за типом подання:

- анонімна заявка – заявка, яка може подаватися на умовах, що учасник біржових торгів, який її подав, може бути ідентифікованим іншим учасником біржових торгів, лише після укладання на підставі цієї заявки біржового контракту.
- неанонімна заявка – заявка, яка може подаватися на умовах, що учасник біржових торгів, який її подав може бути ідентифікованим іншим учасником біржових торгів до укладання на підставі цієї заявки біржового контракту.

9.4. Заявка, крім умов щодо виду цінних паперів, кількості, способу визначення ціни та інших умов, повинна також містити ідентифікатор рахунків учасника, передбачений для використання при виконанні учасником торгів зобов'язань за укладеним біржовим контрактом.

9.5. Учасник біржових торгів, для участі у торгах, подає Заявку, що містить наступну інформацію:

- направленість заявки (купівля або продаж);
- кількість цінних паперів;
- ціну одного цінного паперу;
- умови виконання розрахунків;
- інформацію щодо можливості часткового задоволення заявки;
- інформацію стосовно учасника біржових торгів;
- дані про депозитарну установу, яка забезпечує виконання розрахунків тощо.

9.6. Подання (виставлення) заявок здійснюється за допомогою засобів БЕТС. Заявка вважається введеною до БЕТС з моменту її внесення до бази даних Біржі.

- 9.7. Учасник торгів має право виставляти заявку на купівлю або продаж цінних паперів і укладати біржові контракти без попереднього резервування активів.
- 9.8. Учасник торгів має право виставляти заявку на купівлю цінних паперів укладати біржові контракти, якщо заблоковані залишки на грошовому рахунку, який відповідає вказаному в заявці ідентифікатору рахунків, більше або дорівнюють сумі біржових контрактів, вказаній в заявці.
- 9.9. Учасник торгів має право виставляти заявку на продаж цінних паперів і укладати біржові контракти, якщо заблоковані залишки на рахунку у цінних паперах, який відповідає вказаному в заявці ідентифікатору рахунків, більше або дорівнюють кількості цінних паперів, вказаній в заявці.
- 9.10. Учасники торгів несуть відповідальність за усі ризики, пов'язані з виставленням заявки на ринку.
- 9.11. На ринку заявок заявки учасників торгів задовольняються за рахунок зустрічних заявок інших учасників торгів по тих же цінних паперах.
- 9.12. На ринку заявок допускаються всі види заявок, передбачені цими Правилами.
- 9.13. Укладення біржового контракту, за заявками учасників торгів відбувається в момент співпадіння істотних умов зареєстрованих учасниками торгів в БЕТС заявок на купівлю та заявок на продаж за технологіями, визначеними цими Правилами.
- 9.14. Біржовий контракт не може укладатися за заявками, які подають різні учасники біржових торгів в інтересах одного й того самого клієнта.
- 9.15. При співпадінні істотних умов заявки учасника торгів на продаж цінних паперів із істотними умовами заявки учасника торгів на купівлю цінних паперів (які зареєстровані Біржею), БЕТС на підставі даних, що містяться у заявках, здійснюється формування біржового контракту. Істотними умовами заявок учасників торгів є умови щодо цінних паперів, їх кількості, ціни купівлі/продажу, строків проведення розрахунків.

Часткове співпадіння умов заявок учасників торгів на купівлю та продаж щодо кількості цінних паперів вважається співпадінням умов заявок щодо кількості цінних паперів, якщо заявки передбачають можливість часткового виконання заявки.

9.16. Заявка, що задовольняє по ціні зустрічні заявки, виконується згідно прийнятого набору правил по пріоритетах ціни та часу надання заявки. Першими виконуються заявки згідно:

а) пріоритету ціни заявки:

- на купівлю – в порядку зменшення заявлених цін;
- на продаж – в порядку збільшення заявлених цін;

б) пріоритету часу:

- при рівності заявлених цін у першу чергу виконуються заявки, що були подані раніше.

9.17. Співпадання суттєвих умов зустрічних заявок та фіксація укладених біржових контрактів на ринку заявок здійснюється автоматично засобами БЕТС протягом усієї торговельної сесії.

9.18. Скасування виставлених заявок може бути здійснено учасником торгів протягом торговельної сесії або автоматично засобами БЕТС – після її завершення.

9.19. Сторони повинні виконати зобов'язання за укладеним біржовим контрактом в повному обсязі та у встановлений строк.

9.20. На Біржі здійснюється формування переліку :

- заявок учасників біржових торгів, який містить номер заявки; найменування та код учасника торгів, який подав заявку; код клієнта цього учасника торгів; умови заявки; вид заявки; реквізити цінного папера, щодо якого подано заявку; кількість цінних паперів, щодо яких учасником подано заявку; дату та час реєстрації заявки;
- укладених біржових контрактів, який містить реєстраційний номер біржового контракту; сторони біржового контракту; дату і час фіксації біржового контракту; реквізити цінного папера або іншого фінансового інструмента, щодо якого було укладено біржовий контракт; суму біржового контракту; кількість цінних паперів або інших фінансових інструментів, щодо яких було укладено біржовий контракт; ціну цінного папера або іншого фінансового інструмента, за якою було укладено біржовий контракт.

В контексті цього пункту Правил реквізитами цінного паперу є інформація, яка дає можливість ідентифікувати цінні папери серед інших. Реквізити цінних паперів визначаються в залежності від виду цінного паперу.

Переліки заявок учасників біржових торгів та укладених біржових контрактів формуються та ведуться в електронному вигляді. Відомості до вказаних переліків вносяться засобами БЕТС на підставі інформації, що

міститься в заявках, поданих до Біржі учасниками торгів, та загальної інформації про цінні папери і учасників торгів, введеної до БЕТС уповноваженими працівниками Біржі.

БЕТС протягом торговельної сесії забезпечує доступ зареєстрованих учасників біржових торгів до переліку заявок, який містить такі реквізити: номер заявки; стан заявки; умови заявки; вид заявки; реквізити цінного папера, щодо якого подано заявку; кількість цінних паперів, щодо яких учасником подано заявку; дату розрахунків.

У випадку необхідності Біржа виготовляє біржовий звіт за звітний період та/або біржові контракти, які засвідчуються підписом уповноваженої особи Біржі. Належним чином засвідчені біржовий звіт за звітний період та/або біржові контракти видаються на запити осіб, які мають відношення до біржового контракту, та у відповідь на належним чином оформлені запити уповноважених органів державної влади та інших осіб за наявності передбачених чинним законодавством підстав.

- 9.21. Особа, що провадить клірингову діяльність, здійснює кліринг за договорами щодо цінних паперів, на підставі інформації, поданої Біржею у вигляді відомості правочинів. Порядок оформлення, реквізитний склад, вимоги до відомості правочинів, порядок, строки подання особі, що здійснює кліринг відомості правочинів визначаються договором та регламентом, укладеними між Біржею та особою, що здійснює кліринг.
- 9.22. Торги в режимі ринку заявок проводяться без обов'язкового резервування активів або з обов'язковим резервуванням активів. Блокування активів учасників клірингу здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства. Розблокування активів учасників клірингу під час проведення торговельної сесії здійснюється відповідно до законодавства.
- 9.23. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на ринку заявок, здійснюються в порядку, встановленому в розділі 15 цих Правил.

Розділ 10. Односторонній аукціон

- 10.1. Учасниками односторонніх аукціонів (далі – аукціонів) можуть бути Члени Біржі, інші особи, що одержали доступ відповідно до законодавства.
- 10.2. Торги на аукціонах здійснюються з цінними паперами, допущеними до торгів на Біржі відповідно до цих Правил.
- 10.3. Для проведення аукціонів ініціатор аукціону повинен укласти з Біржею Договір на проведення аукціону (далі у Розділі 10 – Договір).

10.4. Процедура та технології проведення протягом біржових торгів аукціону встановлюється в Договорі.

10.5. Аукціони можуть проводитися з використанням БЕТС або у формі торгів «з голосу».

При проведенні аукціону з використанням БЕТС, введення заявок учасників аукціону здійснюється за допомогою засобів торговельної системи.

10.6. Аукціони можуть проводитися на продаж або купівлю цінних паперів, в тому числі для викупу цінних паперів. Аукціони можуть передбачати конкурування пропозицій шляхом збільшення або зменшення ціни (доходності, купонного доходу тощо) на цінні папери.

10.7. Торги на аукціонах можуть проводитися за єдиною ціною або за цінами попиту (в тому числі не нижче/не вище певного рівня).

10.8. Під час аукціонів можуть подаватись всі види заявок, передбачені цими Правилами. Обмеження щодо видів заявок можуть встановлюватись в Договорі.

10.9. За організацію та проведення аукціонів утримується плата (біржовий збір) у розмірі, встановленому Договором.

10.10. Аукціони «з голосу» проводяться ведучим (ліцитатором), призначеним Правлінням Біржі.

10.11. Для проведення аукціонів, за узгодженням ініціатора аукціону із Біржею, може створюватися аукціонна комісія, порядок створення та функції якої вказуються в Договорі.

10.12. За результатами аукціону оформлюються біржові контракти за формою, встановленою в Договорі. Біржа здійснює зберігання паперових та/або в електронному вигляді біржових контрактів відповідно до законодавства.

10.13. При проведенні аукціонів, для забезпечення виконання зобов'язань за укладеними біржовими контрактами, Договором може визначатись додаткова гарантія у вигляді гарантійного внеску учасника аукціону. Розмір та порядок сплати гарантійного внеску визначається Договором.

10.14. У випадку несплати або несвоєчасної сплати учасниками аукціону вартості цінних паперів та інших обов'язкових платежів щодо укладеного біржового контракту відповідний учасник аукціону може бути позбавлений права

участі у будь-яких аукціонах, що проводяться на Біржі.

10.15. Порядок розрахунків за аукціоном визначається Договором з урахуванням цих Правил.

Розділ 11. Розміщення цінних паперів

11.1. Учасниками торгів з розміщення цінних паперів (далі – розміщення) можуть бути Члени Біржі, інші особи, що одержали доступ відповідно до законодавства.

11.2. Для проведення розміщення ініціатор повинен укласти з Біржею Договір на проведення розміщення (далі у Розділі 11 – Договір). Ініціатор розміщення і Біржа погоджують між собою умови проведення розміщення.

11.3. Договір на проведення розміщення містить:

- місце, дату та час проведення розміщення;
- порядок використання програмно-технічного забезпечення для проведення розміщення;
- процедури подання заяв на участь в розміщенні;
- процедури використання застави;
- процедури щодо інформаційного забезпечення проведення розміщення;
- перелік та порядок підготовки документів за результатами проведення розміщення;
- порядок розрахунків;
- стандартні форми документів;
- інші умови.

11.4. Інформація про умови проведення розміщення має оприлюднюватись відповідно до умов Договору.

11.5. В залежності від порядку проведення розміщення, визначеного емітентом в рішенні про емісію цінних паперів, передбачається проведення публічного (відкритого) або приватного (закритого) розміщення.

11.6. До відкритого (публічного) розміщення допускаються Члени Біржі, інші особи, що одержали доступ до розміщення відповідно до законодавства, та подали заяву на участь у розміщенні і виконали вимоги, встановлені Договором.

- 11.7. До закритого (приватного) розміщення допускаються Члени Біржі, інші особи, що одержали доступ до розміщення відповідно до законодавства, коло яких визначено емітентом в рішенні про закрите (приватне) розміщення, та подали заяву на участь у розміщенні і виконали вимоги, встановлені Договором.
- 11.8. Допуск цінних паперів до розміщення проводиться у відповідності з Розділом 6 цих Правил. Цінні папери допускаються до розміщення як позалістингові цінні папери.
- 11.9. Аукціони можуть проводитися з використанням БЕТС або у формі торгів «з голосу».

При проведенні аукціону з використанням БЕТС, введення заявок учасників аукціону здійснюється за допомогою засобів торговельної системи.

- 11.10. Аукціони «з голосу» проводяться ведучим (ліцитатором), призначеним Правлінням Біржі.
- 11.11. За результатами розміщення оформлюються біржові контракти за формою, встановленою в Договорі. Біржа здійснює зберігання паперових та/або в електронному вигляді біржових контрактів відповідно до законодавства.
- 11.12. При проведенні аукціонів, для забезпечення виконання зобов'язань за укладеними біржовими контрактами, Договором може визначатись додаткова гарантія у вигляді гарантійного внеску учасника аукціону. Розмір та порядок сплати гарантійного внеску визначається Договором.
- 11.13. Біржа отримує та зберігає в паперовому та/або електронному вигляді:
- Договори;
  - заяви на участь у розміщенні;
  - біржові контракти;
  - звіти про розміщення (у разі наявності);
  - документи, що підтверджують розрахунки за біржовими контрактами, укладеними при розміщенні.
- 11.14. Порядок розрахунків за біржовими контрактами визначається Договором з урахуванням цих Правил.

- 11.15. Біржа контролює обов'язкове проведення переказу коштів за біржовими контрактами, укладеними при розміщенні, з дотриманням принципу «поставка цінних паперів проти оплати», шляхом отримання відповідної інформації від особи, що здійснює кліринг.
- 11.16. Біржа контролює обов'язкове проведення переказу коштів за біржовими контрактами, укладеними при розміщенні, без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати», шляхом отримання інформації про оплату цінних паперів від учасника розміщення.
- 11.17. За організацію та проведення розміщення утримується плата (біржовий збір) у розмірі, встановленому Договором.
- 11.18. У випадку несплати або несвоєчасної сплати учасниками розміщення вартості цінних паперів та інших обов'язкових платежів щодо укладеного біржового контракту відповідний учасник розміщення може бути позбавлений права участі у будь-яких торгах, що проводяться на Біржі.

Розділ 12. Порядок продажу в процесі приватизації пакетів акцій акціонерних товариств

- 12.1. Проведення аукціонів з продажу в процесі приватизації пакетів акцій акціонерних товариств здійснюється відповідно до цих Правил, Положення про порядок продажу в процесі приватизації на фондових біржах пакетів акцій акціонерних товариств, затвердженого наказом Фонду державного майна України, Комісії, Антимонопольного комітету України від 16 листопада 1998 р. N 2141/297/9 (зі змінами), зареєстровано в Міністерстві юстиції України 17 грудня 1998 р. за №798/3238 (далі – Положення ФДМУ), нормативних актів інших уповноважених державних органів.
- 12.2. Продавцем пакетів акцій акціонерних товариств виступають:
- Фонд державного майна України - для пакетів акцій тих акціонерних товариств, які відносяться до державної власності в Україні;
  - державний орган приватизації, якому органами місцевого самоврядування були делеговані повноваження щодо забезпечення продажу на фондових біржах акцій акціонерних товариств, які відносяться до комунальної власності або власності Автономної Республіки Крим. У цьому разі функції планувальника продажу й продавця виконують відповідні структурні підрозділи цього державного органу приватизації, яким зазначені повноваження було делеговано згідно з розподілом функціональних обов'язків.

12.3. Для кожного об'єкта продажу продавець визначає Біржу, дату перших біржових торгів, початкову ціну, метод проведення аукціону; забезпечує публікацію повідомлення про перші біржові торги, про метод проведення аукціону, про результати продажу; забезпечує систематичне виставлення акцій на біржові торги, переведення проданих акцій на ім'я нових власників; приймає рішення про зупинення, поновлення та припинення аукціону; укладає біржовий контракт із переможцем аукціону.

12.4. Основний метод проведення аукціону - аукціон на підвищення ціни. Із цього методу аукціону розпочинається продаж пакетів акцій акціонерних товариств, запланованих у плані розміщення акцій до продажу на фондовій біржі та виставлених на перші торги. Для об'єктів державної власності (крім контрольного пакета акцій акціонерних товариств, які належать до групи Г), що не користуються попитом у потенційних покупців (у разі коли об'єкти не продані із застосуванням інших конкурентних способів), за рішенням продавця запроваджуються спрощені методи проведення аукціону, зокрема: аукціон на зниження ціни; дроблення пакетів акцій, крім контрольного пакета акцій об'єктів групи Г, та їхній продаж окремими лотами як за методом підвищення ціни, так і за методом зниження ціни. Пакети акцій акціонерних товариств, які не вдалося продати в будь-який інший спосіб, за рішенням державного органа приватизації може бути запропоновано для продажу на аукціоні без оголошення ціни.

12.5. Допуск покупців до аукціону здійснюється через Біржу. Покупцями на аукціонах можуть виступати:

- торговці цінними паперами, які є членами Біржі;
- торговці цінними паперами, які не є членами Біржі;
- інші юридичні та фізичні особи, які мають право згідно із чинним законодавством України на придбання майна в ході приватизації.

Своє право на участь в аукціоні кожний покупець реалізує шляхом оформлення та подання замовлення на придбання акцій разом із необхідними документами, а також шляхом внесення необхідних платежів.

Для участі в аукціоні покупець окремо по кожному поданому ним замовленню на придбання сплачує Біржі реєстраційний внесок відповідно до тарифів на послуги Біржі та гарантійний внесок відповідно до Положення ФДМУ.

12.6. Організація та продаж пакетів акцій акціонерних товариств у процесі приватизації за участю Фонду державного майна України проводиться в

порядку, встановленому законодавством про приватизацію.

- 12.7. На підставі замовлення на продаж пакетів акцій на аукціоні, отриманого від продавця, Біржа в день його отримання складає бюлетень торговельної сесії. Інформація про кожний окремий пакет акцій із замовлення на продаж заноситься до бюлетеня окремим рядком і називається позицією бюлетеня. Біржа забезпечує вільний доступ до бюлетеня як у своєму приміщенні, так і шляхом розміщення на її офіційному сайті.

Підставою для оформлення та прийняття замовлень від покупців є складений Біржею бюлетень, який містить відомості про запропоновані на аукціон пакети акцій.

Для участі в аукціоні на кожну окрему позицію бюлетеня оформлюється та подається окреме замовлення на придбання акцій, складене за формою згідно з додатком Положення ФДМУ.

- 12.8. На підставі отриманих від покупців документів та платежів Біржа за погодженням із продавцем приймає рішення про допуск покупців на аукціон або відмову.

Причинами відмови в допуску на аукціон є:

- відсутність об'єкта придбання в бюлетені чергової торговельної сесії або отримання наказу продавця про зупинення (припинення) аукціону по зазначеному об'єкту;
- відсутність у замовленні на придбання акцій реквізитів, необхідних для ідентифікації покупця або об'єкта аукціону;
- відсутність документів, подання яких є необхідним для покупця відповідно до вимог Положення ФДМУ;
- несплата або несвоєчасна сплата необхідних платежів;
- відсутність у покупця (кінцевого власника) права на участь в аукціоні.

Відмова покупцю від участі в аукціоні з визначенням причини заноситься Біржею в протокол біржових торгів.

- 12.9. Торги можуть проводитись у вигляді відкритих торгів "із голосу" або в БЕТС Біржі.

Відкриті аукціонні торги «із голосу» або торги в БЕТС можуть проводитись за наступними методами проведення:

- аукціон на підвищення ціни;
- аукціон на пониження ціни;
- аукціон без оголошення ціни.

Форма проведення відкритих торгів ("із голосу" або в БЕТС) визначається продавцем за погодженням з Біржею.

- 12.10. Відкриті торги «із голосу» проводяться відповідно до вимог та за процедурою, відповідно до цих Правил та Положення ФДМУ.
- 12.11. Відкриті торги в БЕТС Біржі проводяться відповідно до цих Правил, Положення ФДМУ, та за наступною технологією:
  - 12.11.1. Торги проводить уповноважений Біржею ведучий торгів (ліцитатор). Перед початком торгів ведучий (ліцитатор) оголошує умови проведення торгів.
  - 12.11.2. Торги по кожній позиції можуть складатись з двох торгових періодів.
  - 12.11.3. Надання цінових пропозицій покупцями здійснюється у режимі реального часу шляхом введення своєї цінової пропозиції, що фіксується на єдиному сервері та виводиться на електронне табло Біржі.
  - 12.11.4. Кожний лот в БЕТС може бути проданий за основний торговий період або з використанням додаткового торгового періоду.
  - 12.11.5. Основний торговий період триває 5 хвилин. Переможцем за окремим лотом за результатами основного торгового періоду (без застосування додаткового) визнається Покупець, який мав найкраще котирування на момент закінчення основного торгового періоду.
  - 12.11.6. Додатковий торговий період триває 1 хвилину і застосовується у випадку, коли протягом останніх 30 (тридцяти) секунд основного торгового періоду більше одного Покупця виставили свої котирування в БЕТС.

Переможцем за окремим лотом за результатами додаткового торгового періоду стає Покупець, котирування якого було найбільшим та зареєстровано БЕТС останнім.

- 12.12. Покупець, який визнаний переможцем, та продавець у день торгів укладають на Біржі біржовий контракт на купівлю-продаж акцій за формою згідно з додатком Положення ФДМУ.

Контракт укладається в трьох примірниках (у разі проведення торгів на філії Біржі – у чотирьох), які після підписання їх продавцем, покупцем та реєстрації Біржею передаються продавцю, покупцю та Біржі.

Біржа наступного дня після кожного торговельного дня готує та подає до продавця протокол біржових торгів із продажу акцій на аукціоні в процесі

приватизації (згідно з додатком Положення ФДМУ), який підлягає затвердженню продавцем.

- 12.13. Покупець, що став переможцем аукціону, зобов'язаний сплатити біржовий збір у розмірі 0,1% від вартості придбання акцій, але не менше 0,5% розміру мінімальних заробітних плат та не більше 60 розмірів мінімальних заробітних плат та, у випадку, коли оплата біржового збору, відповідно до законодавства, є об'єктом оподаткування податком на додану вартість, податок на додану вартість на суму цього збору на поточний рахунок Біржі протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати проведення торгів (день проведення торгів не враховується) з урахуванням інших платежів відповідно до Положення ФДМУ.
- 12.14. Якщо покупець не уклав зі свого боку контракт у день визнання його переможцем аукціону, він визначається порушником вимог аукціону. Результати аукціону, за яким його було визнано переможцем, скасовуються з вини покупця. Цей факт заноситься в протокол біржових торгів.

Якщо покупець у встановлені Положенням ФДМУ терміни не здійснив усіх необхідних платежів в оплату за акції, він визнається порушником вимог аукціону. Результати аукціону, за яким його було визнано переможцем, скасовуються з вини покупця. Біржовий контракт, укладений за результатами аукціону, вважається невиконаним із вини покупця й розривається з ініціативи продавця. Зазначене рішення оформлюється наказом продавця.

Із покупця, що визнаний порушником аукціону, стягується на користь держави неустойка в розмірі гарантійного внеску. Для цього Біржа в терміни, усталені Положенням ФДМУ для оплати за проданий пакет акцій, повинна переказати на рахунок, визначений продавцем, усю суму гарантійного внеску, отриманого від покупця-порушника за участь в аукціоні, результати якого скасовано з вини покупця.

Розділ 13. Ринок РЕПО

- 13.1. Торги на ринку РЕПО проходять з використанням БЕТС.
- 13.2. В торгах на ринку РЕПО можуть брати участь всі учасники торгів, за виключенням учасників, доступ яких до торгів призупинено або припинено відповідно до цих Правил.
- 13.3. Операція РЕПО складається з двох взаємопов'язаних частин: перша частина операції РЕПО (купівля/продаж цінних паперів за визначеною ціною в обумовленій кількості на обумовлену дату) та друга частина операції РЕПО

(продаж/купівля цінних паперів за обумовленою ціною на обумовлену дату в тій самій кількості, що визначена першою частиною операції РЕПО). За кожною частиною операції РЕПО укладається окремий біржовий контракт.

- 13.4. Договір РЕПО складається із двох взаємопов'язаних біржових контрактів. Договір РЕПО укладається з додержанням встановлених законодавством вимог до договорів купівлі/продажу цінних паперів та з урахуванням цих Правил і визначає умови здійснення обох частин операції РЕПО.
- 13.5. Строк між датами виконання першої та другої частин операції РЕПО (далі - строк РЕПО) не може перевищувати одного року.
- 13.6. Операції РЕПО передбачають перехід права власності на цінні папери з моменту зарахування цінних паперів на рахунок покупця за кожною із частин операції РЕПО.
- 13.7. Предметом операції РЕПО можуть бути цінні папери, які перебувають у біржовому списку. Особливості здійснення операцій РЕПО з державними цінними паперами визначаються законодавством.
- 13.8. Облігації можуть бути предметом операції РЕПО, якщо строк їх погашення не настає протягом строку здійснення операції РЕПО.
- 13.9. Біржа створює організаційні, технологічні, інформаційні та інші умови для проведення регулярних торгів цінними паперами на умовах їх зворотного продажу (купівлі) за встановленими правилами, забезпечує реєстрацію біржових контрактів за першою та другою частинами операцій РЕПО та контролює їх виконання.
- 13.10. Укладання біржових контрактів за першою та другою частинами операцій РЕПО здійснюється на підставі поданих учасниками біржових торгів заявок (далі - заявка РЕПО).
- 13.11. Заявка РЕПО містить щонайменше такі дані:
  - найменування учасника торгів, який оголосив заявку РЕПО;
  - умови заявки РЕПО;
  - реквізити цінного папера;
  - ціну одного цінного папера за першою та другою частинами операції РЕПО;
  - кількість цінних паперів;
  - дату виконання другої частини операції РЕПО.
- 13.12. Біржа веде перелік поданих учасниками біржових торгів заявок РЕПО, який містить щонайменше такі дані:

- номер заявки РЕПО;
- найменування учасника торгів, який оголосив заявку РЕПО;
- умови заявки РЕПО;
- реквізити цінного папера;
- ціну одного цінного папера за першою та другою частинами операції РЕПО;
- кількість цінних паперів;
- дату виконання другої частини операції РЕПО.

13.13. У разі досягнення згоди про проведення операції РЕПО між її учасниками укладаються два біржових контракти, основними умовами яких є:

- терміни виконання біржових контрактів;
- ціни одного цінного папера за першою та другою частинами операції РЕПО;
- інформація про цінні папери, щодо яких укладається договір РЕПО (реквізити цінного папера, кількість цінних паперів, щодо яких укладається договір РЕПО);
- врегулювання ризику невиконання договору РЕПО;
- зобов'язання продати цінні папери зі зворотною купівлею, що відповідає зобов'язанню купити такі цінні папери зі зворотним продажем.

13.14. Біржа веде перелік укладених біржових контрактів щодо операцій РЕПО, який містить щонайменше такі дані:

- номери біржових контрактів, які укладаються за кожною частиною операції РЕПО;
- сторони біржових контрактів;
- дати і час здійснення першої частини операції РЕПО та другої частини операції РЕПО;
- реквізити цінного папера, щодо якого здійснюються перша частина операції РЕПО та друга частина операції РЕПО;
- кількість цінних паперів, які є предметом операції РЕПО;
- ціну цінного папера для першої частини операції РЕПО;
- ціну цінного папера для другої частини операції РЕПО.

13.15. Реквізити цінного папера, щодо якого здійснюються перша та друга частини операції РЕПО згідно з договором РЕПО, повинні збігатися.

13.16. Біржові контракти, які укладаються за операцією РЕПО, містять щонайменше такі реквізити:

- номер біржового контракту;

- дату укладання;
- сторони біржового контракту;
- дату виконання біржового контракту;
- суму купівлі/продажу цінних паперів;
- реквізити цінного папера;
- кількість цінних паперів за операцією РЕПО;
- ціну цінних паперів.

13.17. Біржові контракти, укладені на Біржі за операціями РЕПО, виконуються шляхом проведення розрахунків відповідно до законодавства.

13.18. Біржа веде перелік виконаних біржових контрактів щодо операцій РЕПО, який містить щонайменше такі дані:

- номер біржового контракту;
- сторони біржового контракту;
- дату і час укладання;
- дату виконання;
- реквізити цінного папера, щодо якого укладено біржовий контракт;
- кількість цінних паперів, щодо яких було укладено біржовий контракт;
- суму біржового контракту;
- ціну цінного папера першої/другої частини операції РЕПО.

13.19. Біржа інформує Комісію про біржові контракти за операціями РЕПО відповідно до законодавства.

Розділ 14. Порядок реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, шляхом їх продажу на аукціоні

14.1. Проведення аукціонів з продажу цінних паперів, на які звернено стягнення здійснюється відповідно до цих Правил, Порядку реалізації на фондовій біржі цінних паперів, на які звернено стягнення, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку 25 грудня 2012 року № 1853 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 22 січня 2013 року за № 159/22691 (далі – Порядок про стягнення), нормативних актів інших уповноважених державних органів.

14.2. Продаж на Біржі цінних паперів, на які звернено стягнення, здійснюється з дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

- 14.3. Для проведення аукціону орган державної виконавчої служби укладає договір про проведення аукціону з Біржею.
- 14.4. Орган державної виконавчої служби укладає договір з торговцем цінними паперами (продавцем), якому доручає реалізацію цінних паперів на Біржі. Біржа проводить аукціон щодо реалізації цінних паперів, на які звернено стягнення, за заявкою продавця.
- 14.5. Біржа визначає дату і час проведення аукціону з продажу цінних паперів, на які звернено стягнення. Дата проведення аукціону визначається не раніше, ніж через 20 днів від дати подання заявки на Біржу продавцем. Біржа оприлюднює в засобах масової інформації та на своєму веб-сайті інформацію відповідно до Порядку про стягнення.
- 14.6. Біржа забезпечує допуск учасників до проведення аукціону, організовує біржові торги та оформлює їхні результати, визначає переможця аукціону, готує та реєструє біржові контракти, інформує учасників аукціону про результати його проведення, забезпечує проведення необхідних розрахунків за результатами аукціону.
- 14.7. Кожен клієнт, який має намір придбати цінні папери, на які звернено стягнення, на момент подання заявки на купівлю повинен мати відкритий рахунок у цінних паперах в обраної ним депозитарної установи.
- 14.8. Особи, що мають намір взяти участь в аукціоні, подають на Біржу заявку та копію документа, що підтверджує сплату гарантійного внеску.
- 14.9. До участі в аукціоні допускаються особи, що сплатили до початку аукціону гарантійний внесок, який становить двадцять відсотків від початкової ціни лота.

Гарантійний внесок після проведення біржових торгів зараховується до купівельної ціни покупцю, який став переможцем. Іншим покупцям гарантійний внесок повертається протягом двох робочих днів від дня підписання протоколу аукціону. Гарантійний внесок також підлягає поверненню покупцю протягом двох робочих днів від дня визнання аукціону таким, що не відбувся.

У разі порушення покупцем Правил Біржі щодо проведення аукціону гарантійний внесок після проведення біржових торгів такому покупцю не повертається.

- 14.10. Якщо покупець не вніс всієї належної суми у строки, передбачені Порядком про стягнення, гарантійний внесок йому не повертається. Також гарантійний внесок не повертається учаснику аукціону, який став

переможцем аукціону, але відмовився від підписання протоколу аукціону або укладання біржового контракту.

- 14.11. Поставка цінних паперів, на які звернено стягнення, здійснюється після повного розрахунку за їх придбання переможцем аукціону відповідно до укладеного між продавцем та переможцем аукціону біржового контракту у порядку, встановленому законодавством про депозитарну систему України.
- 14.12. Аукціон може бути припинено Біржею, цінні папери знято з продажу в разі невиконання умов порядку проведення аукціону, визначених Біржею та Порядком про стягнення. У цьому випадку аукціон вважається таким, що не відбувся.
- 14.13. Аукціон вважається таким, що не відбувся, у разі:
- відсутності покупців або наявності тільки одного покупця;
  - несплати в установленій строк переможцем аукціону належної суми грошових коштів за придбані цінні папери, на які звернено стягнення;
  - не підписання переможцем аукціону протоколу аукціону протягом строку, передбаченого Порядком про стягнення.
- 14.14. У разі якщо цінні папери, на які звернено стягнення, були виставлені на аукціон, але не були реалізовані, то такі цінні папери підлягають уцінці відповідно до законодавства та подальшій реалізації уціненого лота на Біржі.

Розділ 15. Виконання біржових контрактів. Розрахунки за біржовими контрактами, що укладаються на Біржі

- 15.1. Укладання біржових контрактів на Біржі означає зобов'язання учасників торгів, які є сторонами біржового контракту, виконати біржовий контракт, за умовами щодо виду цінного паперу, кількості, ціни, дати та умов виконання розрахунків та іншими умовами, визначеними цими Правилами.
- 15.2. Виконання біржових контрактів щодо цінних паперів, укладених на Біржі, здійснюється виключно за принципом "поставка цінних паперів проти оплати", крім:
- виконання біржових контрактів, укладених під час розміщення/викупу/продажу викуплених цінних паперів;
  - виконання біржових контрактів, укладених при проведенні торгів з продажу акцій, що належать державі;
  - виконання біржових контрактів, предметом яких є купівля-продаж інших, ніж цінні папери, фінансових інструментів;

- виконання операцій РЕПО;
  - виконання біржових контрактів, укладених на односторонніх аукціонах.
- 15.3. У випадку укладання біржових контрактів за умови обов'язкового резервування активів учасників торгів розрахунки за біржовими контрактами здійснюються у відповідності до наступних вимог:
- укладання учасником торгів біржових контрактів на ринку заявок здійснюється виключно в межах Грошового ліміту; функціональні можливості БЕТС забезпечують автоматичний контроль зобов'язань за укладеними біржовими контрактами та не дозволяють укладати біржові контракти на сумі, що перевищує Грошовий ліміт учасника біржових торгів; залежно від того, купує учасник біржових торгів цінні папери чи продає їх під час укладання біржових контрактів, його Грошовий ліміт, відповідно, зменшується або збільшується;
  - розрахунки здійснюються на типових умовах щодо здійснення поставки цінних паперів та проведення грошових розрахунків на підставі інформації, що надається Біржею особі, що здійснює кліринг;
  - обсяг, термін та порядок надання особі, що здійснює кліринг інформації про укладені біржові контракти визначаються умовами договору та регламентами, укладеними між Біржею та особою, що здійснює кліринг.
- 15.4. У випадку укладання біржового контракту без обов'язкового резервування активів учасників торгів, розрахунки здійснюються відповідно до умов біржового контракту та цих Правил.
- 15.5. Розрахунки за біржовими контрактами, укладеними учасниками торгів з Центральним контрагентом, здійснюються в порядку передбаченому розділом 15 цих Правил, з врахуванням вимог договору, укладеного між Біржею та особою, що здійснює кліринг.
- 15.6. Інформацію про завершення розрахунків за біржовими контрактами Біржа отримує від особи, що провадить клірингову діяльність відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», та/або Центрального депозитарію цінних паперів, та/або Національного банку України, та/або від учасників біржових торгів про завершення грошових розрахунків за біржовими контрактами, розрахунки за якими проводяться без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати» у випадках, передбачених законодавством.
- 15.7. Учасники біржових торгів (крім державних органів) зобов'язані інформувати

Біржу про виконання грошових розрахунків щодо біржового контракту, укладеного без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати» у випадках, передбачених законодавством, протягом однієї години після виконання такого біржового контракту, крім випадків, коли таку інформацію Біржа отримує від особи, що провадить клірингову діяльність відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок», або Центрального депозитарію цінних паперів, або Національного банку України.

Розділ 16. Надзвичайні ситуації

16.1. Надзвичайними в роботі Біржі є ситуації, які перешкоджають або можуть перешкоджати нормальному проведенню торгів на Біржі.

Надзвичайними ситуаціями є, зокрема, але не виключно, військові дії, масові безпорядки, диверсія, ембарго, пожежі, паводки чи інші стихійні лиха, вибухи, дії чи бездіяльність державних органів, страйки, технічні перешкоди, що виникли внаслідок відмови та збоїв, несправностей систем електропостачання, зв'язку, комунікацій, обладнання, програмного забезпечення.

16.2. У випадку виникнення надзвичайних ситуацій або високої вірогідності їх виникнення, за рішенням Правління Біржі проведення торгів може бути призупинено.

16.3. У випадку настання надзвичайних ситуацій, за рішенням Правління Біржі може проводитися звіряння результатів торгів шляхом перевірки параметрів заявок, біржових контрактів, додержання правил укладання біржових контрактів, відповідності даних, які містяться в Переліку укладених біржових контрактів, даним, введеним учасниками торгів до БЕТС. При виявленні в результаті перевірки помилкових заявок, біржових контрактів, порушення порядку виставлення заявок, укладання біржових контрактів або наявності помилкової інформації в Переліку укладених біржових контрактів Біржею складається відповідний акт, на підставі якого Правління Біржі здійснює анулювання біржових контрактів, укладених за помилковими заявками чи з порушенням цих Правил.

16.4. Окремим випадком, надзвичайних ситуацій є ситуація цінової нестабільності: відхилення цін заявок, біржових контрактів понад можливе за звичайних обставин. Біржа визначає показники, що характеризують ситуацію цінової нестабільності і значних коливань цін цінних паперів, та встановлює порядок їх розрахунку. Критерії цінової нестабільності встановлюються Правлінням Біржі відповідно до вимог чинного законодавства.

- 16.5. Граничні значення зміни ціни (підвищення або зниження) цінного папера, зафіксовані біржовими контрактами, не повинні перевищувати значень, встановлених нормативними документами Комісії.
- 16.6. У разі перевищення граничних значень зміни ціни цінного папера, за рішенням Правління Біржі торгівля таким цінним папером призупиняється для виявлення причин, що призвели до ситуації цінової нестабільності та значного коливання ціни такого цінного папера.
- З метою виявлення причин цінової нестабільності та значного коливання ціни цінного папера Біржа здійснює перевірку, зокрема щодо наявності ознак маніпулювання, та інформує Комісію про результати перевірки причин цінової нестабільності. Граничний строк перевірки складає 30 календарних днів.
- 16.7. Біржа у разі зупинення торгівлі цінними паперами, зміна ціни яких перевищує граничні значення, передбачені п.16.5 цих Правил, та здійснення відповідної перевірки може зупинити торгівлю іншими цінними паперами такого емітента та цінними паперами інших емітентів аналогічної та споріднених галузей за погодженням з державним представником на Біржі.
- 16.8. Рішенням Правління Біржі можуть визначатися додаткові показники, які характеризують ситуацію цінової нестабільності і значних коливань цін цінних паперів, а також встановлюватись додаткові підстави для зупинення біржових торгів.
- 16.9. У разі виникнення ситуації цінової нестабільності Біржа може прийняти рішення не зупиняти торгівлю цінним папером за наявності інформації про фактичні обставини, які впливають на ціну цінного папера, призводячи до ситуації цінової нестабільності, такі як деномінація акцій, виплата купонного доходу, часткове погашення номінальної вартості тощо. Біржа повідомляє Комісію про таке рішення із зазначенням для його прийняття.
- 16.10. Поновлення торгівлі на Біржі здійснюється за рішенням тих органів, що ініціювали зупинення торгівлі, за умови усунення підстав, що викликали зупинення торгівлі на Біржі.
- 16.11. Про зупинення проведення торгів та про їх відновлення, після усунення, чи припинення дії надзвичайних ситуацій Біржа повідомляє учасників торгів.

Розділ 17. Маркет-мейкери

- 17.1. Для отримання статусу Маркет-Мейкера на Біржі, Член Біржі подає на Біржу відповідну заяву та погоджується дотримуватись вимог Правил Біржі.

- 17.2. Заява Члена Біржі на отримання статусу Маркет-Мейкера розглядається Біржею. Про результат розгляду заяви Біржа повідомляє Члена Біржі протягом 3 (трьох) робочих днів після прийняття рішення.
- 17.3. При позитивному розгляді заяви Члена Біржі, він укладає з Біржею договір про надання послуг Маркет-Мейкера, після чого отримує статус Маркет-Мейкера на Біржі та на строк, вказаний в договорі.
- 17.4. Біржа має право встановлювати пільговий розмір біржового збору для Маркет-Мейкера.
- 17.5. Маркет-Мейкер бере на себе зобов'язання, щодо підтримки ліквідності лістингових цінних паперів, цінних паперів, які використовуються для розрахунку біржового фондового індексу, та позалістингових цінних паперів, відповідно до Положення.
- 17.6. Маркет-Мейкер виконує обов'язки та вимоги, передбачені договором про надання послуг Маркет-Мейкера Біржі.
- 17.7. Маркет-Мейкер приймає на себе зобов'язання Маркет-Мейкера на строк, який не може бути меншим, ніж один місяць.
- 17.8. Член Біржі втрачає статус Маркет-Мейкера в разі закінчення або припинення дії відповідного договору про надання послуг Маркет-Мейкера.
- 17.9. У разі невиконання Маркет-Мейкером зобов'язань, які покладені на нього Правилами Біржі, а також договором про надання послуг Маркет-Мейкера, Біржа може позбавити Члена Біржі статусу Маркет-Мейкера та права на пільговий розмір біржового збору, що стягується Біржею по укладених ним біржових контрактах.

Глава V. Порядок здійснення контролю за дотриманням Правил Біржі. Запобігання укладанню нестандартних біржових контрактів

Розділ 18. Нагляд та контроль. Запобігання укладанню нестандартних біржових контрактів

- 18.1. До заходів, спрямованих на здійснення нагляду та контролю за торгами на Біржі, відносяться:
  - здійснення поточного моніторингу за дотриманням учасниками торгів вимог стосовно встановленого порядку щодо виставлення заявок, укладання

біржових контрактів;

- здійснення первинного фінансового моніторингу з метою виконання вимог законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення;
- проведення аналізу умов виставлених заявок, укладених біржових контрактів, результатів торгів, іншої інформації щодо з'ясування та виявлення фактів укладання сумнівних біржових контрактів та/або проведення фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу;
- надсилання запитів з метою отримання пояснень та документів щодо фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового моніторингу;
- надсилання запитів з метою отримання пояснень щодо обставин та причин здійснених порушень;
- здійснення перевірок в порядку, встановленому цими Правилами.

18.2. Нагляд та контроль за торгами на Біржі включає в себе:

- оперативну взаємодію з уповноваженими особами Членів Біржі під час проведення торгів;
- координацію дій на Біржі, з організації та проведення торгів;
- підготовку звітних документів, якими підтверджується факт укладання біржових контрактів, а також інших документів про хід та результати торгів;
- надання офіційних повідомлень, роз'яснень по питаннях, що пов'язані з порядком проведення торгів;
- облік та зберігання звітних документів щодо результатів торгів, інших документів, що пов'язані з організацією проведення торгів.

18.3. З метою нагляду та контролю за торгами Біржа має право:

- вимагати виконання учасниками торгів Правил Біржі;
- застосовувати заходи, спрямовані на запобігання обставинам, що порушують вимоги Правил Біржі;
- вимагати від учасників торгів пояснень, усунення порушень вимог Правил Біржі під час виставлення заявок, укладання біржових контрактів;
- у випадках виникнення надзвичайних обставин за рішенням Правління Біржі призупиняти торги на певний термін часу;
- здійснювати перевірки.

- 18.4. Біржею розроблені та затверджені правила проведення фінансового моніторингу та програми його здійснення з урахуванням вимог законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
- 18.5. Повноваження щодо забезпечення проведення фінансового моніторингу покладається, відповідно до законодавства, на відповідального працівника, який в межах своїх функціональних обов'язків забезпечує:
- виявлення та реєстрацію фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу;
  - проведення ідентифікації та верифікації осіб, у випадках, передбачених законодавством;
  - повідомлення Уповноваженого органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;
  - облік та зберігання документів, які стосуються ідентифікації осіб, а також іншу документацію, що стосується проведення фінансового моніторингу, згідно вимог відповідних законодавчих та нормативних актів;
  - виконання інших обов'язків, передбачених законодавством у сфері протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування зброї масового знищення;

Вимоги щодо порядку виявлення, реєстрації та повідомлення Уповноваженого органу про фінансові операції, які підлягають фінансовому моніторингу, а також проведення ідентифікації осіб, встановлюється положеннями цього розділу, правилами проведення внутрішнього фінансового моніторингу та програмами його здійснення.

- 18.6. Працівник, відповідальний за фінансовий моніторинг, має право:
- вимагати від учасників біржових торгів, якими здійснюються фінансові операції, надання документів, необхідних для проведення ідентифікації, у випадках, передбачених законодавством;
  - вимагати від учасників торгів надання документів, пояснень та інформації, що пов'язана з фінансовими операціями, які стали об'єктом фінансового моніторингу;
  - здійснювати перевірки фінансових операцій, які стали об'єктом фінансового

моніторингу.

- 18.7. Реєстрація операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, та повідомлення Уповноваженого органу щодо таких операцій, здійснюється згідно вимог, встановлених відповідними законодавчими та нормативними актами.
- 18.8. Для проведення перевірок, передбачених цими Правилами, Біржа надсилає письмові запити (поштою, факсом), в якому вказує перелік документів, які необхідно надати учаснику торгів для здійснення перевірки.
- 18.9. В цілях проведення перевірок, передбачених цими Правилами, Біржа має право вимагати від учасників торгів надання наступних документів:
- договори купівлі/продажу цінних паперів;
  - договори комісії (доручення);
  - акти прийому-передачі цінних паперів;
  - документи, якими підтверджується факт переходу права власності на цінні папери в депозитарній системі, а саме виписки з рахунку у цінних паперах, виписки про проведені операції по рахунку, сертифікати цінних паперів, платіжні доручення з відміткою банку про проведення операції, виписки з банківського рахунку тощо;
  - документи, якими підтверджується відповідність повноважень уповноважених осіб учасників торгів вимогам Правил;
  - документи, на підставі яких проводиться ідентифікація осіб, якими здійснюються фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу;
  - інші документи.
- 18.10. Учасники торгів повинні у термін, що встановлено законодавством, після отримання запиту Біржі, надати документи, вказані в запиті.
- 18.11. За результатами проведених перевірок складається письмова довідка, в якій зазначається наступна інформація:
- дані про особу, яка здійснювала перевірку;
  - дані про осіб, які підлягали перевірці;
  - перелік документів, що був наданий для перевірки;
  - висновки про результати перевірки;
  - дата та підпис особи, яка здійснювала перевірку.

До довідки додаються документи, що були подані для перевірки.

- 18.12. У разі відмови або невиконання учасником торгів вимог, встановлених у Правилах Біржі, під час здійснення Біржею функцій нагляду та контролю, справа може бути розглянута в порядку дисциплінарного провадження.
- 18.13. Анулювання біржових контрактів на Біржі здійснюється при наявності однієї або декількох із нижчеперелічених підстав:
- анулювання біржових контрактів за рішенням сторін біржових контрактів;
  - анулювання біржових контрактів за рішенням суду, третейського суду або дисциплінарних органів;
  - анулювання біржових контрактів при надзвичайних обставинах, згідно цих Правил;
  - невідповідності біржових контрактів порядку та умовам проведення торгів.
- 18.14. Анулювання біржових контрактів здійснюється за рішенням суду, третейського суду або дисциплінарних органів. Рішенням Правління Біржі при надзвичайних обставинах, або у разі невиконання учасником торгів вимог цих Правил біржові контракти можуть бути скасовані Правлінням Біржі.
- 18.15. Біржа подає до Комісії інформацію щодо анульованих укладених біржових контрактів, у строк, відповідно до нормативних актів Комісії.
- 18.16. З метою здійснення додаткових заходів, спрямованих на обмеження ризиків при укладанні біржових контрактів, рішенням Правління Біржі можуть встановлюватися критерії щодо сумнівних біржових контрактів, обмеження щодо граничних відхилень цін під час виставлення заявок, а також перелік цінних паперів щодо яких встановлюються зазначені обмеження, інші заходи.
- 18.17. Біржа здійснює запобігання маніпулюванню та укладанню нестандартних біржових контрактів шляхом:
- поточного нагляду;
  - вибіркового перевірок, в порядку, встановленому цим розділом;
  - затвердження Правлінням Біржі та виконання заходів запобігання маніпулюванню та укладанню нестандартних біржових контрактів;

- застосування дисциплінарних санкцій;
- вжиття інших необхідних заходів.

При виявленні ознак маніпулювання та укладання нестандартних біржових контрактів Біржа вживає заходів для збору необхідної інформації та повідомляє Правління Біржі для вжиття необхідних заходів.

- 18.18. Біржа повинна забезпечити безперервний контроль: за цінами на цінні папери, організацією та проведенням біржових торгів, дотриманням вимог лістингу та делістингу цінних паперів; допуском Членів Біржі та інших осіб до біржових торгів; котируванням цінних паперів, оприлюдненням біржового курсу; розкриттям інформації про діяльність Біржі та її оприлюдненням; дотриманням Членами Біржі та іншими особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно із законодавством, Правил Біржі; виконанням біржових контрактів.
- 18.19. До заходів, спрямованих на здійснення контролю за виконанням біржових контрактів відносяться:
- здійснення поточного моніторингу щодо виконання біржових контрактів;
  - здійснення перевірок в порядку, встановленому в цьому розділі.
- 18.20. Біржа не пізніше наступного робочого дня листом повідомляє Комісію про операції з цінними паперами, які було здійснено на Біржі, у разі, якщо існує підозра в тому, що під час здійснення таких операцій використовувалася або могла бути використана інсайдерська інформація.

Глава VI. Порядок запобігання невиконанню біржових контрактів. Санкції за порушення Правил Біржі

Розділ 19. Запобігання невиконанню біржових контрактів

- 19.1. Виконання біржових контрактів щодо цінних паперів, укладених на Біржі, здійснюється виключно за принципом «поставка цінних паперів проти оплати», крім випадків, передбачених пунктом 15.2 Розділу 15.
- 19.2. На учасника торгів покладається повна відповідальність за виконання його клієнтами своїх зобов'язань за укладеними на Біржі біржовими контрактами. У разі невиконання клієнтом своїх зобов'язань, вказані зобов'язання виконує за нього Учасник торгів.
- 19.3. З метою запобігання невиконанню біржових контрактів біржові контракти

не анулюються у разі підтвердження учасниками торгів факту перереєстрації прав власності на придбані цінні папери та проведення грошових розрахунків відповідно до умов біржових контрактів.

- 19.4. Факт перереєстрації прав власності на придбані цінні папери та проведення грошових розрахунків відповідно до умов біржового контракту засвідчується поданням на Біржу завіреної копії документів, що підтвержують перереєстрацію прав власності на придбанні цінні папери та проведення грошових розрахунків відповідно до умов біржового контракту.
- 19.5. Розірвання укладеного на Біржі біржового контракту щодо цінних паперів в односторонньому порядку не допускається.
- 19.6. Анулювання Біржею укладених біржових контрактів згідно з цими Правилами не є підставою для звільнення сторін біржового контракту від своєчасної та в повному обсязі оплати біржового збору.

Розділ 20. Санкції за порушення Правил Біржі

- 20.1. Порушення вимог цих Правил, а також рішень органів Біржі, прийнятих на виконання цих Правил учасниками торгів (за виключенням державних органів), у тому числі за анулювання (невиконання) біржового контракту за цінним папером є підставою для застосування заходів дисциплінарного впливу з боку Біржі.
- 20.2. За порушення цих Правил Дисциплінарний суд може накладати на порушника санкції згідно з Положенням про Дисциплінарний суд Біржі.
- 20.3. За порушення положень цих Правил особами, які мають право брати участь у біржових торгах згідно з законодавством, Правління Біржі може накладати на порушника наступні види санкцій:
  - попередження за відмову Членом Біржі виконати умови біржового контракту;
  - тимчасове припинення права участі у торгах за відмову Членом Біржі вдруге виконати умови біржового контракту після накладення на нього попередження;
  - припинення статусу Члена Біржі за відмову втретє виконати умови біржового контракту після накладення на нього двох попереджень.
- 20.4. Біржа повідомляє Комісію про виявлені порушення та застосовані санкції, відповідно до нормативних актів Комісії.

Глава VII. Порядок розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення. Порядок котирування цінних паперів, оприлюднення біржового курсу

Розділ 21. Розкриття інформації про діяльність Біржі та її оприлюднення

- 21.1. Вся інформація, що пов'язана з ходом та результатами торгів на Біржі, є власністю Біржі. Біржа залишає за собою право продавати або іншим способом поширювати інформацію про торги. Зокрема, Біржа має право укладати абонентські договори про надання організаційно - інформаційних послуг з емітентами цінних паперів та торговцями цінними паперами для надання інформації, що пов'язана з ходом та результатами торгів, а також для надання іншої інформації, крім інформації, яка є конфіденційною або інформацією з обмеженим доступом.
- 21.2. Біржа до укладення з клієнтом договору про надання фінансової послуги додатково надає йому інформацію, шляхом оприлюднення на власному веб-сайті, зазначену в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг».
- 21.3. Дії Біржі щодо оприлюднення та обміну інформацією спрямовані на захист інтересів Членів Біржі та інших учасників фондового ринку, забезпечення рівних умов щодо отримання інформації про біржові контракти з цінними паперами, які допущені до торгів на Біржі.
- 21.4. Доступ до інформації здійснюється в такому порядку:
- вільний доступ (доступ до оприлюдненої інформації);
  - доступ на договірних засадах;
  - доступ уповноважених державних органів, в тому числі державного представника.
- 21.5. Оприлюдненню та обміну підлягає інформація, відповідно до нормативних актів Комісії.
- 21.6. Інформація, що вказана в п.21.5, може розкриватись таким чином:
- через електронні засоби Біржі;
  - шляхом розміщення та розсилки в електронних мережах;
  - шляхом надання інформаційним агентствам та засобам масової інформації;
  - через періодичні видання Біржі.

На власному веб-сайті Біржі (у цілодобовому режимі), обов'язково оприлюднюється:

- перелік торговців цінними паперами, допущених до укладення біржових контрактів купівлі-продажу цінних паперів на Біржі;
- перелік цінних паперів, які пройшли процедуру лістингу/ делістингу;
- обсяг торгівлі цінними паперами (кількість цінних паперів, їх загальну вартість згідно з укладеними біржовими контрактами, біржовий курс цінних паперів щодо кожного цінного папера, що перебуває в обігу на Біржі) за період, установлений Комісією;

Крім того, фондова біржа оприлюднює таку інформацію:

- ціну відкриття;
- ціну закриття;
- ціну та обсяг кращої (найменшої) заявки на продаж та кращої (найбільшої) заявки на купівлю;
- ринкову капіталізацію емітента (середнє значення ринкової капіталізації);
- перелік учасників біржових торгів, до яких застосовані санкції щодо невиконання Правил Біржі, із зазначенням порушень;
- інформацію щодо відсутності розрахунків та/або проведення розрахунків з порушенням встановленого біржовим контрактом строку їх виконання за наслідками укладених на Біржі біржових контрактів та/або розірвання раніше укладених на Біржі біржових контрактів учасниками біржових торгів.

21.7. Інформація, крім конфіденційної та іншої інформації з обмеженим доступом, може передаватися третім особам на договірних засадах.

21.8. Інформація щодо торгів у випадках, передбачених чинним законодавством, надається на письмову вимогу відповідним державним органам.

21.9. Біржа надає інформацію Комісії згідно вимог, що встановлені у відповідних нормативних актах.

Біржа забезпечує за допомогою відповідних технічних засобів у режимі реального часу доступ державного представника до інформації про хід біржових торгів.

21.10. Інформація про ціни (біржовий курс, останню поточну ціну цінного папера або результати котирування) цінних паперів розміщується на власному веб-

сайті Біржі (у цілодобовому режимі) та може бути надана Біржею будь-якій заінтересованій особі протягом трьох років після дати здійснення операцій з такими цінними паперами.

Розділ 22. Котирування цінних паперів, оприлюднення біржового курсу

- 22.1. Котирування цінних паперів – механізм визначення та/або фіксації на Біржі ринкової ціни емісійних цінних паперів, що перебувають в обігу на Біржі.
  - 22.2. Котирувальні листи формуються та ведуться в електронному вигляді. Котирувальний лист формується засобами БЕТС.
  - 22.3. Правлінням Біржі можуть встановлюватися вимоги та обмеження (в тому числі за сумою біржових контрактів та заявок) для котирування цінних паперів.
  - 22.4. Біржовий курс цінного папера – розрахункове значення ціни цінного папера (ринкова ціна цінного папера), яке визначається відповідно до порядку визначення біржового курсу цінного папера, встановленого Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, та оприлюднено відповідно до Положення.
  - 22.5. Біржовий курс цінного папера визначається у порядку, встановленому Комісією. Біржовий курс цінного папера не визначається при первинному розміщенні цінних паперів, за операціями РЕПО, за контрактами, укладеними на підставі адресних заявок, за контрактами, укладеними при проведенні торгів з продажу акцій, що належать державі, за контрактами, укладеними на односторонніх аукціонах.
- Біржові контракти, які мають ознаки можливого маніпулювання, можуть не використовуватися при розрахунку біржового курсу.
- Біржовий курс цінного папера визначається без урахування біржових контрактів, у яких центральний контрагент виступає як покупець цінного папера.
- 22.6. Оприлюднена інформація про біржовий курс та результати котирування цінних паперів повинна містити дані передбачені Положенням.
  - 22.7. Якщо Біржею установлюються додаткові вимоги щодо визначення біржового курсу, такі вимоги погоджуються з Комісією.
  - 22.8. Біржа забезпечує безперервний контроль за оприлюдненням біржового курсу цінних паперів та котируванням цінних паперів.

Глава VIII. Порядок розв'язання спорів між Членами Біржі та іншими особами. Форс-мажорні обставини

Розділ 23. Розв'язання спорів між Членами Біржі та іншими особами. Форс-мажорні обставини

- 23.1. Сторони біржового контракту не відповідають за жодні затримки у виконанні чи за невиконання своїх зобов'язань за цими Правилами чи договорами, якщо затримка чи невиконання були спричинені обставинами чи причинами поза контролем сторін, включаючи, але не обмежуючись, такими: війна (включно з громадянською війною), масові безпорядки, диверсія, ембарго, пожежі, паводки чи інші природні катастрофи, вибухи, дії чи бездіяльність українського чи інших урядів, страйки; будь-які з таких обставин вважатимуться непереборною силою (форс-мажором).
- 23.2. Сторона, що підпала під дію непереборної сили, повинна негайно після того, як довідалася про дію непереборної сили, повідомити про це письмово іншу сторону, якщо ця непереборна сила не дає змоги першій стороні вчасно виконати свої зобов'язання за цими Правилами.
- 23.3. Непереборна сила, яка спричинила затримку виконання на 30 чи більше днів, дає будь-якій стороні право розірвати будь-який біржовий контракт, укладений відповідно до вимог цих Правил, без сплати неустойки. Біржовий контракт, розірваний таким чином, вважається розірваним в час передачі іншій стороні повідомлення про непереборну силу.
- 23.4. Якщо біржовий контракт розривається через дію непереборної сили, сторони повинні повернути всі документи і платежі одне одному протягом трьох (3) робочих днів після доставки повідомлення про розірвання біржового контракту будь-якою стороною (двостороння реституція).
- 23.5. Збитки, спричинені розірванням біржового контракту під дією непереборної сили, покладаються на сторону, яка ці збитки зазнала.
- 23.6. Сторони не відповідають одна перед одною за будь-які збитки, втрати чи інші видатки, спричинені дією непереборної сили.
- 23.7. Спори, що впливають з цих Правил повинні передаватись на розгляд Арбітражної комісії Біржі.
- 23.8. Сторони будь-якого спору, який виникає внаслідок виконання вимог цих Правил, повинні докласти добросовісних зусиль для вирішення спору

дружнім чином, без арбітражу.

23.9. Сторони можуть передати свій спір на вирішення до Арбітражної комісії Біржі.

23.10. Спори, що випливають з укладання, виконання, змін та розірвання біржових контрактів за цими Правилами, стороною яких є державні органи, розглядаються відповідним судовим органом згідно з законодавством.

Глава ІХ. Порядок запобігання маніпулюванню цінами під час здійснення операцій з цінними паперами

Розділ 24. Запобігання маніпулюванню цінами під час здійснення операцій з цінними паперами на Біржі

24.1. Біржа здійснює запобігання маніпулюванню шляхом:

- поточного нагляду;
- вибіркового перевірок, в порядку, встановленому розділом 18 цих Правил;
- затвердження та виконання заходів запобігання маніпулюванню;
- застосування дисциплінарних санкцій;
- вжиття інших необхідних заходів (надсилання запитів з метою отримання пояснень тощо).

При виявленні ознак маніпулювання структурний підрозділ та/або працівник (працівники), відповідальний за здійснення Біржею запобігання маніпулюванню, вживає заходів для збору необхідної інформації.

24.2. З метою запобігання маніпулюванню Біржа забезпечує:

- контроль за дотриманням членами Біржі, учасниками біржових торгів та емітентами, цінні папери яких унесені до біржового реєстру, відповідних положень Правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню;
- накладення санкцій за порушення відповідних положень Правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню відповідно до розділу 20 цих Правил;
- відповідну взаємодію структурного підрозділу Біржі та/або працівника (працівників), які здійснюють запобігання маніпулюванню, з іншими структурними підрозділами Біржі та учасниками біржових торгів;
- постійний нагляд та аналіз дій учасників біржових торгів щодо наявності ознак маніпулювання;
- виявлення та дослідження фактів порушення учасниками біржових торгів відповідних положень Правил Біржі щодо запобігання маніпулюванню.

- 24.3. За рішенням керівника Біржі визначається структурний підрозділ та/або працівник (працівники), відповідальний за здійснення Біржею запобігання маніпулюванню.
- 24.4. Для виконання покладених на нього функцій структурний підрозділ та/або працівник (працівники), відповідальний за здійснення Біржею запобігання маніпулюванню, має право:
- вимагати виконання учасниками торгів положень та вимог Правил;
  - припиняти (призупиняти) допуск до торгів учасників торгів у випадках відкликання або закінчення терміну довіреності, якою підтверджуються повноваження уповноважених осіб членів Біржі, порушення вимог Правил щодо порядку допуску учасників до торгів, інших положень Правил;
  - застосовувати заходи, спрямовані на запобігання обставинам, що порушують вимоги правил торгів, які визначені в Правилах;
  - вимагати від учасників торгів пояснень, усунення порушень вимог Правил під час виставлення котировок (заявок), укладання біржових контрактів;
  - у випадках виникнення надзвичайних обставин призупинити торги на певний термін часу до усунення підстав, що викликали виникнення надзвичайних обставин;
  - здійснювати перевірки.
- 24.5. У разі виявлення під час здійснення процедур запобігання маніпулюванню, встановлених цими Правилами, в діях учасників біржових торгів ознак маніпулювання, структурний підрозділ та/або працівник (працівники), відповідальний за здійснення Біржею запобігання маніпулюванню, складає відповідний акт.
- 24.6. У разі виявлення під час здійснення процедур запобігання маніпулюванню, встановлених цими Правилами, в діях учасника біржових торгів або його клієнта ознак маніпулювання, Біржа може призупинити біржові торги за таким цінним папером або призупинити допуск такого учасника до біржових торгів та зобов'язана повідомити про це Комісію в строк, установлений Комісією, надіславши відповідне повідомлення засобами факсимільного зв'язку.
- 24.7. За результатом виявлення Біржею у діях учасника (учасників) біржових торгів ознак маніпулювання, Біржа здійснює дії, встановлені законодавством.

- 24.8. Контроль за розкриттям емітентом цінних паперів, які знаходяться у біржовому реєстрі, інформації перед Біржею, передбаченої Правилами Біржі та договором між емітентом та Біржею, здійснюється структурним підрозділом Біржі та/або працівником (працівниками) Біржі, відповідальним за запобігання маніпулюванню в частині взаємодії з емітентами цінних паперів.
- 24.9. У разі виявлення структурним підрозділом Біржі та/або працівником (працівниками) Біржі, відповідальним за запобігання маніпулюванню в частині взаємодії з емітентами, факту порушення емітентом обов'язку розкриття перед Біржею встановленої Правилами Біржі та договором між емітентом та Біржею інформації, цей структурний підрозділ та/або працівник (працівники) Біржі повідомляє емітента про необхідність надання Біржі зазначеної інформації та, за необхідності, надсилає йому відповідне письмове повідомлення.
- 24.10. З метою здійснення контролю за укладанням біржових контрактів з купівлі - продажу цінних паперів між учасниками біржових торгів з подальшим внесенням змін щодо ціни та подальшим неодноразовим перенесенням термінів виконання біржового контракту, учасники біржових торгів (кожна із сторін біржового контракту) зобов'язані негайно повідомляти Біржу про внесені зміни щодо біржового контракту щодо ціни та термінів його виконання.
- 24.11. Контроль за поданням учасниками біржових торгів заявок на купівлю-продаж цінних паперів здійснюється структурним підрозділом та/або працівником (працівниками) Біржі, на яких покладено обов'язки щодо здійснення запобігання маніпулюванню, шляхом:
- проведення поточного моніторингу за дотриманням учасниками біржових торгів вимог Правил Біржі стосовно встановленого порядку виставлення заявок на купівлю/продаж цінних паперів;
  - проведення аналізу умов виставлених заявок на купівлю-продаж цінних паперів щодо з'ясування та виявлення фактів укладання нестандартних біржових контрактів.
- 24.12. Структурний підрозділ та/або працівник (працівники), на який покладено здійснення запобігання маніпулюванню, здійснює нагляд за процесом проведення біржових торгів у режимі реального часу шляхом:
- проведення поточного моніторингу за дотриманням учасниками біржових торгів вимог Правил Біржі стосовно встановленого порядку укладання біржових контрактів;
  - проведення аналізу укладених біржових контрактів щодо з'ясування та виявлення фактів укладання нестандартних біржових контрактів.

24.13. За підсумками торговельної сесії структурний підрозділ та/або працівник (працівники), на який покладено здійснення запобігання маніпулюванню, проводить аналіз поданих заявок на купівлю-продаж цінних паперів та укладених біржових контрактів на предмет наявності в діях учасників біржових торгів ознак маніпулювання.

24.14. Виявлення та проведення аналізу щодо маніпулювання та укладання нестандартних біржових контрактів здійснюється Біржею відповідно до розділу 18 цих Правил.

24.15. Біржа при проведенні торгів організаційними, технічними та технологічними засобами запобігає можливості маніпулювання, шляхом:

- унеможливлення укладання біржових контрактів купівлі або продажу цінних паперів перед закриттям торговельної сесії Біржі з метою введення в оману учасників ринку щодо цін, які склалися наприкінці торговельної сесії, критерії яких визначаються Біржею;
- обмеження укладення на Біржі біржових контрактів з цінним папером за ціною, що має суттєве відхилення від ціни відповідного цінного папера, яка склалася на Біржі тієї ж торговельної сесії (поточна ціна) шляхом подання безадресних заявок; розмір суттєвого відхилення від ціни визначається Біржею.

Організаційна, технологічна та технічна взаємодія між Біржею та депозитарієм побудована таким чином, що обмежує можливість маніпулювання при обміні інформацією між вказаними суб'єктами.

24.16. Біржа здійснює контроль за укладанням біржових контрактів щодо:

- перевищення встановленої Біржею величини частки в розмірі 90 відсотків від обсягу біржових контрактів, укладених відповідним учасником біржових торгів, від загального обсягу торгів за цим цінним папером за календарний місяць;
- перевищення встановленої Біржею величини частки в розмірі 90 відсотків від суми біржових контрактів, укладених відповідним учасником біржових торгів за календарний місяць, від середнього значення такої суми біржових контрактів, що укладені цим учасником біржових торгів;
- зміни обсягу торгів відповідним цінним папером за календарний місяць на встановлену Біржею величину 90 відсотків;
- перевищення встановленої величини частки в розмірі 90 відсотків від біржових контрактів, укладених між двома учасниками торгів за

торговельний день по певному цінному паперу, в яких ці учасники торгів поперемінно виступають продавцями та покупцями (взаємні біржові контракти), від загального обсягу торгів цим цінним папером за цей період.

до Правил ПАТ «Київська міжнародна фондова біржа»

ДОВІРЕНІСТЬ
на уповноважену особу

місто _____

дата складання _____

_____ (назва Товариства, код ЄДРПОУ)

в особі

_____ (посада, П.І.Б. керівника)

який діє на підставі _____, цією довіреністю уповноважує
(статуту, довіреності)

_____ (далі – уповноважена
особа)

(П.І.Б. посадової особи)

(паспорт: серія _____ № _____ виданий _____,
«__».__.____р.

сертифікат НКЦПФР на здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами

_____. (№, дата видачі,
термін дії)

представляти вищевказане Товариство при проведенні операцій з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами на ПАТ «Київська міжнародна фондова біржа» (далі – КМФБ) з правом підписання документів від імені Товариства.

Уповноважена особа діє від імені Товариства та на підставі Договору між Товариством та КМФБ.

Довіреність дійсна до «__» _____ р.

(не пізніше строку дії сертифікату)

Підпис уповноваженої особи _____ засвідчую
(зразок підпису, П.І.Б.)

_____ (посада керівника)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

М.П. (за наявності)

А Н К Е Т А
уповноваженої особи

1. Прізвище, ім'я, по-батькові _____
2. П.І.Б. (у родовому відмінку) _____
3. Рік народження _____
4. Освіта _____
(назва учбового закладу, рік закінчення)
5. Домашня адреса _____
6. Стаж роботи _____
7. Представником якої особи Ви є _____
_____
(найменування та місцезнаходження компанії)
8. Чи були Ви засуджені за:
а) злочини у сфері господарської діяльності _____
б) інші злочини _____
9. Чи заборонялось Вам коли-небудь в судовому порядку займати посади, пов'язані з матеріальною відповідальністю? _____
10. Чи заборонялось Вам коли-небудь займатися бухгалтерською або адвокатською діяльністю? _____
11. Чи притягались Ви коли-небудь до адміністративної відповідальності за подання недостовірної або неповної інформації фінансовим (податковим) або іншим державним органам? _____
12. Чи притягались Ви до відповідальності іноземними державними або судовими органами за недобросовісність? _____
13. Інша інформація, яку Ви вважаєте за необхідне повідомити _____
_____
_____
_____

" ____ " _____ р. _____ (Особистий підпис)

**Заява
на внесення цінних паперів
до біржового списку**

Заявник: _____
(повна назва)

Місцезнаходження:

Телефон:

Факс:

Банківські реквізити:

МФО:

Код ЄДРПОУ:

Уповноважена особа:

Вид цінного паперу: _____
(повна назва цінного паперу)

Емітент: _____

Форма існування: _____

Код ЄДРПОУ емітента: _____

Код ЄДРІСІ (для цінних паперів ІСІ): _____

Номінал, грн: _____

Номер (код) випуску ЦП (ISIN): _____

Статутний капітал емітента: _____

Кількість в обігу/випуску : _____
(штук)

Свідоцтво НКЦПФР : _____
(номер та дата реєстрації)

Додаткові умови: _____

Реєстраційний № _____

Заявник _____
М.П. (за наявності)

Біржа _____
М.П. (за наявності)